

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

10. ČÍSLO / XXXI. ROČNÍK

17 Kč • 0,90 €

12. BŘEZNA 2023

Z obsahu:

**S Bohem povstáváme
z popela, ale bez něho
jsme prach**

Homilie papeže Františka
při mši svaté na Popeleční
středu 15. února 2023
v bazilice sv. Sabiny
na římském Aventinu
- strana 2 -

**Svatý
Cyril Jeruzalémský**
Libor Rösner
- strana 4 -

**Člověk může
vidět pravdu**
Benedikt XVI. - Joseph
kardinál Ratzinger
- strana 7 -

O postu
Fra Slavko Barbarić
- strana 8 -

**Dar Boží vůle
je k dispozici všem!**
Poselství italské mystičky
Luisy Piccarrey
- strana 10 -

Dívka podle Boží vůle
- strana 11 -

**Maminka Markéta (7)
Život matky Dona Boska**
Teresio Bosco
- strana 11 -

Ciro Ferri (1634-1689): Ježíš a Samaritánka

S Bohem povstáváme z popela, ale bez něho jsme prach

Homilie papeže Františka při mši svaté na Popeleční středu
15. února 2023 v bazilice sv. Sabiny na římském Aventinu

„Hle, teď je ta doba příhodná, hle, teď je ten den spásy.“ (2 Kor 6,2) Tento výrok apoštola Pavla nám pomáhá vstoupit do ducha postní doby. Postní doba je vskutku příznivým časem, abychom se vrátili k tomu podstatnému, abychom se zbavili toho, co nás tíží, abychom se smířili s Bohem, abychom znovu zažehli oheň Du-

cha Svatého, který skrytě přebývá mezi popelem našeho křehkého lidství. Vrátit se k podstatnému. Je to čas milosti, abychom uvedli do praxe to, o co nás Pán žádal v prvním verši Slova, které jsme vyslechli: „Obraťte se ke mně celým svým srdcem.“ (Jl 2,12) Vrátit se k podstatnému, jímž je Hospodin.

Obřad popelce nás uvádí na tuto cestu návratu a adresuje nám dvě výzvy: vrátit se k pravdě o sobě samých a vrátit se k Bohu a svým bratrům.

Především se máme *vrátit k pravdě o sobě samých*. Popelce nám připomíná, kdo jsme a odkud pocházíme, vede nás zpět k základní pravdě života: Jen Pán je Bůh a my jsme dílem jeho rukou. My máme život, zatímco on *je* život. On je Stvořitel, zatímco my jsme křehká hlína, kterou formují jeho ruce. Pocházíme ze země a potřebujeme nebe, jeho; s Bohem povstáváme z popela, ale bez něho jsme prach. Když pokorně skláníme hlavu,

Pokračování na str. 6

Jak často jsme nespokojeni! Důvody mohou být různé, patří sem i ty v duchovní rovině. Ostatně, tvoří-li tělo a duše jeden nerozdělitelný celek, pak i každá nespokojenost v oblasti praktického života – nedostatek něčeho, nedobry výsledek naší fyzické námahy, nesplnění očekávání stran jiného člověka atd. – se projevuje v našem duchovním rozpoložení, zasahuje i náš vztah k Pánu Bohu.

Při jakékoliv naší nespokojenosti se proto ptáme: Co mi tím chce Pán říci? Proč si přeje, abych prošel touto zkouškou? Jaký dar mi nabízí tentokrát? – Poslední otázka se výrazně odlišuje od té, kterou Izraelité na poušti položili Mojžíšovi, když reptali vůči Bohu: „Abys zahubil nás...?“ Tak se ptá člověk, který ještě nedozrál k tomu, aby viděl všechno, čím ho Pán obdařil; že na konci každé životní zkoušky je velký Boží dar, který přesahuje vše, nač může člověk pomyslet. Teprve po čtyřiceti letech na poušti Izraelité dosáhli zaslíbené země, když jejich srdce byla přetavena do plné důvěry v Boží moc a lásku, s kterou je vedl, i když dočasně strádali. Taková je i cesta každého z nás, neustále se v našem životě objevuje něco, s čím nejsme spokojeni, co nás tíží, trápí, způsobuje bolest... Někdy cesta k pochopení toho, že na konci nás chce Pán štědrě obdarovat – tedy k přijetí Boží vůle, trvá čtyřicet vteřin, jindy čtyřicet dní, ba může to být i cesta na celý pozemský život.

Editorial

Jak je užitečné hledět stále na Pána Boha a přijímat jeho svatou vůli! To ukázal on sám skrze poselství italské mystičky Luise Piccarretě. (str. 10–11) Duše, která si všímá sama sebe, tím více bude pocítovat svoji ubohost. Oproti tomu duše, která hledí na Pána, je obohacena a posilněna jeho milostí. Naše nespokojenost vyvěrá tedy z chybného zaměření duše na cíl – nikoliv JÁ jsem cílem, ale BŮH, od něhož všechno pochází, k němuž všechno směřuje, a jen v něm jediném je věčná radost a věčné štěstí. Tak tomu bylo i u prvních lidí v ráji: mohli žít ve stálé přítomnosti Boží a prožívat nekonečné štěstí. Ale ve svobodě své vůle se rozhodli přijmout lživou nabídku satanovu a v důsledku toho se nestali příslibovanými „budete jako Bůh“, ale poznali svoji nedostatečnost před Stvořitelem, jehož vůli v okamžiku pokušení odmítli. Můžeme říci, že první satanovo pokušení bylo také pokušením nespokojenosti, protože Adamovi a Evě nestačilo, že žijí v lásce Stvořitele a nijak nestrádají, ale chtěli vědět, jaké to bude, když okusí zakázané ovoce. Pravda vyšla najevo záhy...

Jiný druh nespokojenosti můžeme najít v dnešním evangeliu u samařské ženy. Neměla lehký, jednoduchý život, možná v leccěms strádala. Proto, když jí Pán Ježíš nabízí vodu, po jejímž požití už nikdy

nebude žíznit, vidí nejprve to praktické ze života: nebude muset chodit ke studni. Pán Ježíš však jde do hloubi její duše a odhaluje to, čeho si zřejmě nebyla vůbec vědoma: že strádá duchovně. A to je podstata oné jednoty těla a duše: strádá-li jedna část, strádá i druhá. Jedním dechem však musíme dodat, že ten, kdo otevře svoji duši Pánu a odevzdá se jeho svaté vůli, i kdyby ve svém životě strádal sebevíce, Pánem bude posílen tak mocně, že překoná všechny obtíže. A na konci své cesty z nespokojenosti či neútěchy se pak může taková duše těšit z velkolepého Božího daru. To dosvědčují životy svatých, tentokrát se o tom přesvědčujeme u sv. Cyrila Jeruzalémského (str. 4–5), jenž byl nezlomným hlasatelem Boží pravdy a lásky, která vyvrcholila smrtí Božího Syna na kříži.

Víra v Trojjediného Boha a ve vykupitelské dílo Pána Ježíše Krista oslovuje všechny lidi bez rozdílu. Pokud si někdo myslí, že je to víra jen pro silné povahy, či naopak pro slabochy, kterým se v životě nedaří, mýlí se. Jak vysvětluje nedávno zesnulý papež Benedikt XVI., člověk může vidět Boží pravdu na základě svého vlastního bytí, svého svědomí. Jen ten ji nevidí, kdo ji záměrně vidět nechce. (str. 7–8) A to je jediný oprávněný důvod naší nespokojenosti: nejsme dostatečně otevřeni Boží pravdě a nepřijímáme bez výhrad jeho svatou vůli, urážíme je svými hříchy. Máme v době postní o čem přemýšlet, o čem usilovat...

Matko milosti, pomoz nám!

Daniel Dehner

Evangelista Jan tě dnes přivádí k Mistrovi ve chvíli, kdy ti chce ukázat tvář svého lidství. Polední slunce neúprosně žhne. Na své dlouhé cestě samařským územím z Judska do Galileje pociťuje Ježíš únavu a žízeň. Prožívá stejně těžkosti jako jiní lidé, proto s nimi tak hluboce cítí. Jde za těmi, kteří jsou na tom podobně, aby jim pomohl. Pociťuješ-li také vyprahlost, žízeň a únavu, připoj se k Pánu, zavede tě k prameni života.

Usedl u památné studny, ale ta je hluboká a Ježíš nemá nádobu, aby si nabral vody. Pán však zde hledá něco víc než doušek na občerstvení. Hledá ztracené a žíznící ovce. Aby přinesl vodu života těm, kteří jsou v temnotách a stínu smrti⁽¹⁾, vážil daleko větší cestu než z Judska do Samaří: vzdálenost, která odděluje nebe a zemi. Jedna z těchto ovcí právě přichází, aby si nabrala vody. Pán se k cizince obrací s prosbou: *Dej mi napít.*

Všimni si překvapení sycharské ženy. Tento Žid nejen že jí nedává najevo svou povýšenost, ale dokonce ji prosí, aby mu pomohla uhasit jeho žízeň. Jedná se tu o něco víc než o náhodné setkání unaveného Žida se Samařankou. Je to od věcnosti připravované setkání hříšnice a Spasitele. Jestliže Boží Syn od někoho něco žádá, je to vždy proto, aby mu sám mohl věnovat daleko větší dar. Jak velice se mylí všichni, kdo vidí v Bohu někoho, kdo nás chce omezovat a odnímat nám to, co se nám líbí! Nejen této ženě platí jeho stesk: *Kdybys znala Boží dar...* Nejčastější příčinou lidského bloudění je nevědomost. Tato žena je prototypem všech, kteří **neznají**, nevědí, co je pro ně dobré, a především nevědí, **jak blízko je jejich Spasitel**, jak hlubokou a štědrú studnicí milosrdenství a dobroty je jeho Srdce. A nejen to, ta žena ani neví, jak závažný a těžký je její vlastní stav. Pokud setrváváš v sobecké negativní závislosti, ovlivňuje te všechno tvé smýšlení, takže ani nejsi schopen vidět a poznávat pravé hodnoty. Přes hrubou slupku egoismu se Boží slovo a světlo těžko dostává k tvému srdci.

Samařská žena není dosud schopna vidět víc než svůj vlastní prospěch a pohodlí: „Dej mi tu vodu, abych už nikdy neměla žízeň a nemusela sem chodit čerpat.“ Jenomže cesta k obrácení a změně života vyžaduje, abys přemohl svou pohodlnost, abys za laciné výhody neprodával pravé

Voda života

*Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle*

***Pohleďte na pole,
že již zbělela ke žni!***

Boží dary. Uspokojení, které hledáš u tvorů, jen více probouzí palčivost tvé žádostivosti. Vzbud' v sobě živou touhu poznat samu podstatu své ubohosti a hříšnosti a pros Spasitele, aby ti dal vodu opravdového poznání. Může k tomu přispět, když budeš pozorně sledovat, s jakou trpělivostí a taktem překonává sebejistotu ztracené ovce, za kterou vážil tak dalekou cestu.

Ježíšova výzva k samařské ženě, aby přivedla svého muže, se šetrně dotýká bolavého místa jejího svědomí. Ale Samařitánka pohotově uhybá: Nemám muže, není o čem mluvit! Není to často i tvoje taktika? Aby ses vyhnul znepokojující výčitce, raději si takovou myšlenku ani nepřipouštíš. Ale právě tvoje neduhy jsou téma, o kterém chce Pán s tebou rozmlouvat. Pozoruj, jak laskavě a ohleduplně přivádí ženu blíž k doznání pravdy. Jeho milosrdná výzva dokonce začíná i končí pochvalou: *Správně jsi odpověděla..., to jsi řekla pravdu.*

Z Ježíšovy odpovědi poznává žena, že před tímto Židem nelze nic skrývat. Její pokus odvést řeč na obecné náboženské téma a dlouhodobý spor dává nakonec Spasiteli příležitost, aby jí zjevil celou pravdu o sobě i o svém Otci. Ještě nikomu se Ježíš nepředstavil tak otevřeně jako Mesiáš. Je to ta nejradostnější zvěst i pro tebe: nastala hodina, kdy je možno všude vzdávat Bohu náležitou úctu v duchu a v pravdě. To, oč především jde, není to či ono místo bohoocty, ale především upřímnost srdce, které se k Bohu obrací, protože poznalo a uznalo jak pravdu o své hříšnosti, tak pravdu o svém Pánu a Stvořiteli, který poslal na zem svého Syna, aby nás vyhledal a přinesl nám živou vodu Otcovy lásky a odpuštění.

Samaritánce od Jakubovy studny se dostalo této milosti. Když šla pro vodu, netušila, že se tu setká s Bohem, který s ní bude tak dlouho trpělivě rozmlouvat, až uvěří. Necítí se zahanbena ani ponížena, nýbrž sama se pokoří a veřejně se přiznává ke své hříšnosti. Její obrácení přináší

Liturgická čtení

1. čtení – Ex 17,3–7

Lid žíznil po vodě a reptal proti Mojžíšovi. Řekli: „Pročpak jsi nás vyvedl z Egypta? Abyš zahubil nás, naše děti a náš dobytek žíznil?“ Mojžíš volal k Hospodinu: „Co mám dělat s tímto lidem? Ještě trochu a ukamenuji mě!“ Hospodin řekl Mojžíšovi: „Vyjdi před lid v doprovodu několika starců z Izraele, vezmi si do ruky hůl, kterou jsi udeřil do Nilu, a jdi! Hle, já tam budu stát před tebou na Chorebu, udeříš do skály, vytryskne z ní voda a lid se napije.“ Mojžíš tak udělal před očima izraelských starců. Nazval pak jméno toho místa Massa a Meriba kvůli hádce izraelských synů a kvůli tomu, že pokoušeli Hospodina tím, že říkali: „Je Hospodin uprostřed nás, nebo ne?“

2. čtení – Řím 5,1–2.5–8

Bratři! Jestliže jsme ospravedlněni na základě víry, žijeme v pokoji s Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista. Skrze něho totiž máme vírou přístup k této milosti a pevně v ní stojíme. Naše chloubka je také v tom, že máme naději dosáhnout slávy u Boha. Naděje však neklame, protože

Dokončení na str. 5

své ovoce: zapomněla džbán i vodu a spěchá do města, aby všem ohlásila příchod Mesiáše. Pána v jeho domovině vyhnali, chtěli ho shodit ze skály. Město jeho nepřátel ho prosí, aby u nich zůstal.

Na tomto příkladu poznáváš, jak se vyplácí nepřeslechnout Ježíšovo oslovení a setrvat s ním v rozhovoru. Je trpělivý, laskavý, nezná nedůtklivost a má úctu k tomu, s kým rozmlouvá. Zná tvoje viny i tvé závislosti, zná předem i tvé výmluvy, ale zná především tvou hlubokou žízeň po skutečné pravdě a opravdové svobodě, proto přišel zdaleka, aby ti nabídl *pramen vyvěrající k věčnému životu*. Staň se jeho hlasatelem jako obrácená samařská žena od studnice.

Kéž bys dnes uposlechl jeho hlas, nezatvrzuj své srdce!⁽²⁾

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Srov. Lk 1,79; ⁽²⁾ srov. Ž 95,7–8.

Svatý Cyril Jeruzalémský

„Dobrý boj jsem bojoval, víru jsem si uchoval,“ mohl na konci svého života prohlásit spolu s Apoštolem národů sv. Cyril Jeruzalémský. Několik let byl nucen pobývat právě v Pavlově Tarsu – kvůli tomu, že hájil nezkalenou katolickou nauku před agresivní ariánskou herezí a jejími církevními i světskými vyznaváči.

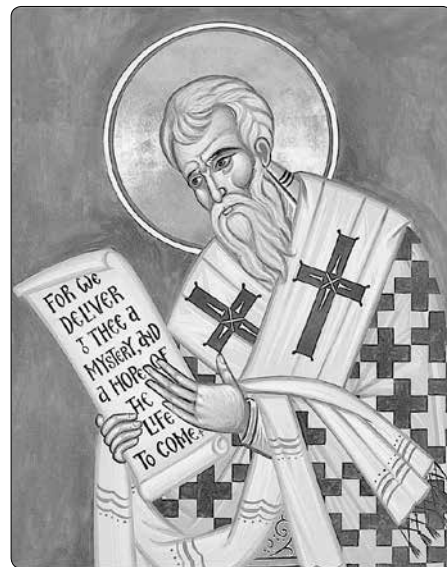
Není úplně jasné a prokázané, kde se Cyril kolem roku 315 narodil, ale víceméně všechna podání hovoří o Jeruzalému, nanejvýš o jeho nejbližším okolí. Při svém lidském i duchovním zrání měl Cyril štěstí na výjimečné osobnosti – nejenže se mu dostalo prvotřídního vzdělání založeného na spisech církevních otců, ale na jáhna ho vysvětil jeruzalémský biskup sv. Makarius Jeruzalémský a na kněze kolem roku 345 Makariův nástupce sv. Maxim III. Jeruzalémský. Když pak roku 348 přijal berlu a mitru jeruzalémských biskupů Cyril sám, krácel věrně ve stopách svých svatých předchůdců. Jeho počínání ve Svatém městě chválil i sám sv. Basil Veliký.

Narážel přitom na četná úskalí. V první řadě na ariánskou herezi, popírající Kristovo božství, kterou nicejský koncil potřel, nicméně na Východě stále ještě bujela a měla mnoho zastánců, kteří se nehodlali jen tak snadno vzdát a podřídit se Římu.

Jeden z nich, caesarejský patriarcha Akácus, žárlil na stoupající Cyrilovu oblibu a s nevolí nesl, že před ním Cyril hájí

svou svrchovanost. Zvláště když spoléhal na to, že mu bude mladý biskup podlehat z vděčnosti za to, že asistoval u jeho vysvěcení, a bude mu nápomocen v šíření arianismu. Snad i z uražené ješitnosti našel jeruzalémského pastýře ze zpronevěry církevního majetku. Opomněl dodat, že Cyril sice skutečně rozprodal mobiliář jeruzalémských chrámů, avšak učinil tak v době hroživého hladomoru, aby za zpeněžené chrámové vybavení nakoupil obilí, jímž živil hladové. Nejednal tedy z touhy po vlastním obohacení, jak mu Akácus předhazoval. Dále Cyrila obvinil z toho, že s jeho biskupským svěcením nebylo vše v pořádku, tudíž je zde vážná obava, že není právoplatné. Sněm povětšinou ariánských palestinských biskupů Akácioví uvěřil, ať už z nedostatečné informovanosti, nebo proto, že uvěřit chtěl, a odsoudil Cyrila k vyhnanství do Tarsu.

To se psal rok 358, avšak hned následujícího roku seleucký koncil toto rozhodnutí jako protiprávní zrušil a naopak odsoudil k vyhnanství Akácia, přičemž jedním dechem odsoudil i ariánský blud. V dalších letech si mohl Cyril připadat jako na

Svatý Cyril Jeruzalémský

houpačce podle toho, jak k jeho kauze přistupovali císařové, kteří podle tehdejších norem měli úřad danému jeruzalémskému biskupovi potvrzovat, nebo i vetovat (spolu s papežem a konstantinopolským koncillem). Arianismus vyznávající Constantinus II. (tentýž, který stíhal sv. Atanáše) Cyrilovo vyhnanství obnovil, Julián Apostata mu umožnil návrat, načež Valens navázal roku 367 na Constantina II. a opět ho ze Svatého města vypudil. Za dalších 11 let, která Cyril trávil putováním po různých diecézích, ho pak po Valensově smrti nový muž na trůnu římských císařů zase povolal nazpět.

Tento neustálý způsob života Cyrilovi nikterak neubral na horlivosti. Nejde pouze o věroučné úsilí, nýbrž taktéž o jeho otcovskou starostlivost o svěřené duše, zejména o ty, které toho nejvíce potřebovaly – o chudé, nemocné, opuštěné. Sám si nikdy příliš nedopřával, dá se říct, že čerpal z asketických praktik, které v mladém věku nabýval v jednom z klášterů ve Svaté zemi.

Svatý Cyril Jeruzalémský má obrovský význam pro dějiny církve jakožto teolog usilující o návrat jednoty v církvi – ovšem jednoty nerozdělující, jednoty v pravdě. Svými katechezemi vyjasňoval pravdy víry a uváděl na pravou míru sporné otázky té doby, jakož i bludy arianismu. Činil tak v prvních letech své biskupské služby, v dobách vyhnanství i po svém návratu do Jeruzaléma. Těchto katechezí se dochovalo 24 (pro katechumeny a neofyty), což je pouhý zlomek to-

Mariánské společenství Večeřadla Křenovice u Kojetína Vás co nejsrdečněji zve na
NOČNÍ EUCHARISTICKÉ PROCESÍ NA SVATÝ HOSTÝN

konané v **pátek 31. března 2023 od 21.00 hod. za účasti Mons. Antonína Baslera.**

ÚMYSLY PROCESÍ: Za odčinění urážek způsobených Trojedinému Bohu a Panně Marii; za ochranu rodiny a manželství jako svazku muže a ženy; za odčinění hříchu potratu a návrat lidstva k Božím přikázáním; za svatost kněží a zachování pravé katolické víry; za pokoj a mír v lidských srdcích a na celém světě.

ORGANIZACE POUTĚ: 21.00 hod. – zahájení procesí z parkoviště v Bystřici pod Hostýnem (u hřbitova) • **00.00 hod. – mše svatá v bazilice na Svatém Hostýně** (hlavní celebrant Mons. Antonín Basler)
• po skončení mše svaté bude následovat odvoz poutníků autobusem na parkoviště v Bystřici pod Hostýnem.

Pro ty, kteří se nemohou pěšího výstupu zúčastnit ze zdravotních důvodů, bude připraven paralelní program v bazilice na Svatém Hostýně od 21.30 hod. Na Svatý Hostýn je vyveze autobus před zahájením procesí.

Autobus pro poutníky **zastavuje na těchto místech:** KOJETÍN – od kostela Panny Marie v 19.45 hod.
• KROMĚŘÍŽ – od kostela sv. Jana ve 20.00 hod. • HULÍN – autobusová zastávka na nám. Míru ve 20.15 hod. • HOLEŠOV – autobusové nádraží ve 20.30 hod. Po skončení programu na Svatém Hostýně se vrací autobus stejnou trasou nazpět. Zájem o autobus je nutné předem nahlásit na telefon: 606 484 928. Informace také na www.veceradlo.cz. Těšíme se na Vás!

ho, co skutečně napsal. Jedná se o jedny z prvních systematictějších výkladů katolické nauky a o jeden z prvních traktátů o Nejsvětější svátosti. K nejcennějším patří pět katechezí mystagogických, v nichž přináší vysvětlení nauky o křtu a bířmování. Dále máme z jeho pera jednu homilii (o uzdravení malomocného u jeze- ra) a pár útržků exegezi Janova evangelia. Ukázky jeho stylu uvažování a psaní nám dopomohou udělat si obrázek o tom, kým tento muž byl:

„Upadl jsi do sítě církve (srov. Mt 13,47). Dej se tedy chytit živý, neutíkej, protože je to Kristus, kdo tě ulovil na svou udici, aby ti dal nikoli smrt, nýbrž zmrtvýchvstání po smrti. Musíš totiž zemřít, abys znovu vstal (srov. Řím 6,11.14). Zemři hříchu a žij pro spravedlnost až dodnes.“

„Každý Kristův čin je bezpochyby zdro- jem slávy pro církev; avšak kříž je slávou všech sláv.“

„Byl to úžasný zázrak, když Pán rozmno- žil pět chlebů a nasycil mírou vrchovatou pět tisíc mužů z jednoho zdroje. Jenže čím je tento zázrak, pomyslíme-li na všechny ty, kteří byli před tváří země trápeni hladem ne- vědomostí? Podobně byl hoden úžasu onen zázrak, při němž zbavil choroby ženu, kte- rou ďábel držel spoutanou takřka dvanáct let. Ale čím je to ve srovnání se skutečnos- tí, že osvobodil nás všechny z pout hříchů?“

Na konstantinopolském koncilu kona- ném v roce 381 byl Cyril jednou z vůdčích osobností. Před koncilními otci úspěšně vyvrátil všechna podezření, jež na něm během let ulpěla a poté žila vlastním ži- votem. „Tento Bohem milovaný biskup byl vysvěcen v souladu s kanonickým právem biskupy své provincie a vždy a při mnoha pří- ležitostech bojoval za víru,“ znělo prohláše- ní shromážděných biskupů a patriarchů.

Bůh si k sobě tohoto milovaného bisku- pa povolal 18. března 386 – po 38 letech věrné biskupské služby. Za učitele círk- ve jej vyhlásil roku 1882 papež Lev XIII.

Nevíme, kde se nacházejí jeho těles- né pozůstatky, s největší pravděpodob- ností se ztratily v 7. století během nájez- du Peršanů na Svatou zemi. Na ikonách bývá sv. Cyril Jeruzalémský zobrazován v byzantském biskupském obřadním rou- chu s velkými kříži. Má hustý bílý a mo- hutný plnovous a na hlavě malou lysin- ku. V rukou drží knihu, někdy má pravici vztaženou k žehnání.

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

Boží láska je nám vylita do srdce skr- ze Ducha Svatého, který nám byl dán. Kristus přece v ten čas, když jsme ještě byli slabí, zemřel za bezbožníky. Vždyť sotva kdo položí život za spravedlivé- ho – možná za dobrého se ještě někdo umřít odhodlá. Ale Bůh dokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus umřel za nás, když jsme byli ještě hříšníci.

Evangelium – Jan 4,5–42

Ježíš přišel k samařskému městu zvané- mu Sychar, blízko pole, které kdysi od- kázal Jakub svému synu Josefovi. Tam byla Jakubova studna. Ježíš, unavený chůzí, se posadil – tak jak byl – u té studny. Bylo kolem poledne. Tu přišla jedna samařská žena navázat vodu. Je- žíš jí řekl: „Dej mi napít.“ – Jeho učed- níci totiž odešli do města, aby koupili něco k jídlu. Samařská žena mu od- pověděla: „Jakže? Ty, žid, žádáš o na- pití mne, Samaritánku?“ Židé se totiž se Samaritány nestýkají. Ježíš jí na to řekl: „Kdybys znala Boží dar a věděla, kdo ti říká: »Dej mi napít«, spíše bys ty poprosila jeho, aby ti dal živou vodu.“ Žena mu namítla: „Pane, vždyť ani ne- máš vědro, a studna je hluboká. Odkud tedy chceš vzít tu živou vodu? Jsi snad větší než náš praotec Jakub, který nám dal tuto studnu a sám z ní pil, i jeho sy- nové a jeho stáda?“ Ježíš jí odpověděl: „Každý, kdo se napije této vody, bude zase žíznit. Kdo se však napije vody, kterou mu dám já, nebude žíznit na- věky, ale voda, kterou mu dám já, sta- ne se v něm pramenem vody tryskající do života věčného.“ Žena mu řekla: „Pane, dej mi tu vodu, abych už nikdy neměla žížeň a nemusela sem chodit čerpat.“ Ježíš jí řekl: „Jdi, zavolej své- ho muže a zase přijď sem.“

Žena mu odpověděla: „Nemám muže.“ Ježíš jí na to řekl: „Správně jsi odpo- věděla: »Nemám muže«, pět mužů už jsi měla, a ten, kterého máš teď, není tvůj muž. To jsi mluvila pravdu.“ Že- na mu řekla: „Pane, vidím, že jsi pro- rok. Naši předkové uctivali Boha tady na té hoře, a vy říkáte: »Jen v Jeruza- léme je to místo, kde se má Bůh ucti- vat.«“

Ježíš jí odpověděl: „Věř mi, ženo, nastává hodina, kdy nebudete uctívat Otce ani na této hoře, ani v Jeruzalé- mě. Vy uctíváte, co neznáte, my uctí- váme, co známe, protože spása je ze židů. Ale nastává hodina – ano, už je tady – kdy opravdoví (Boží) ctitelé bu- dou Otce uctívat v duchu a v pravdě. Vždyť Otec si vyžaduje takové své cti- tele. Bůh je duch, a kdo ho uctívají, mají ho uctívat v duchu a v pravdě.“ Žena mu řekla: „Vím, že má přijít Me- siáš, nazvaný Kristus. Ten až přijde, oznámí nám všechno.“ Na to jí řekl Ježíš: „Já jsem to, ten, který s tebou mluvím.“ Právě tehdy se vrátili jeho učedníci a divili se, že mluví se ženou. Přesto však se nikdo nezeptal: „Co jí chceš?“ nebo „Proč s ní mluvíš?“ Že- na tam nechala svůj džbán, odešla do města a řekla lidem: „Pojďte se podí- vat na člověka, který mi řekl všechno, co jsem udělala. Snad je to Mesiáš?“ Vyšli tedy z města a šli k němu. Mezi- tím ho učedníci prosili: „Mistře, najez- sel!“ On jim však řekl: „Já mám k jídlu pokrm, který vy neznáte.“ Učedníci se mezi sebou ptali: „Přinesl mu někdo něco jíst?“ Ježíš jim řekl: „Mým pokr- mem je konat vůli toho, který mě po- slal, a dokonat jeho dílo. Říkáte přece: »Ještě čtyři měsíce, a nastanou žně.« Hle, říkám vám: Zvedněte oči a podí- vejte se na pole: jsou už bílá ke žnám. Ten, kdo žne, už dostává svou mzdu a shromažďuje úrodu pro věčný ži- vot, takže se raduje zároveň rozséváč i žnec. V tom je totiž pravdivé příslo- ví: »Jiný rozsévá a jiný sklízí.« Já jsem vás poslal sklízet, na čem jste nepraco- vali. Jiní pracovali a vy sklízíte plo- dy jejich práce.“ Mnoho Samaritánů z toho města v něj uvěřilo pro řeč té ženy, která svědčila: „Řekl mi všech- no, co jsem udělala.“ Když tedy ti Sa- maritáni k němu přišli, prosili ho, aby u nich zůstal. Zůstal tam dva dny. A ješ- tě mnohem více jich v něj uvěřilo pro jeho řeč. Té ženě pak říkali: „Věříme už nejen proto, žes nám to pověděla, vždyť sami jsme ho slyšeli a víme, že je to skutečně Spasitel světa.“

S Bohem povstáváme z popela, ale bez něho jsme prach

- dokončení homilie papeže Františka ze str. 2

abychom přijali popelec, upamatujme se ve svém srdci na tuto pravdu: Jsme Hospodinovi, patříme mu. On totiž „uhnětl člověka z prachu hlíny a vdechl do jeho nozder dech života“ (Gn 2,7): existujeme, protože do nás vdechl dech života. A jako něžný a milosrdný Otec také prožívá půst, protože po nás touží, čeká na nás, očekává náš návrat. A vždy nás povzbuzuje, abychom nezoufali, ani když padáme do prachu své křehkosti a hříchu, „neboť on ví, z čeho jsme utvořeni, má v paměti, že jsme jen prach“ (Ž 103,14). Poslechněme si to ještě jednou: *Má v paměti, že jsme jen prach*. Bůh to ví; my na to naopak často zapomináme a myslíme si, že jsme bez něho soběstační, silní, nepřemožitelní. Používáme líčidel, abychom se považovali za lepší, než jsme: jsme však prach.

Postní doba je tedy časem, kdy si připomínáme, kdo je Stvořitel a kdo tvor, kdy hlásáme, že jedině Bůh je Pán, pouze ON, kdy se zbavujeme předstírané soběstačnosti a dychtivosti postavit se do středu a být premianty, kdy se vysvlékáme z myšlenky, že jen díky svým schopnostem můžeme být protagonisty života a proměňovat svět kolem sebe. Toto je příznivá doba k obrácení, ke změně pohledu především na sebe sama, k pohledu do svého nitra: kolik rozptýlení a povrchnosti nás odvádí od toho, co je důležité, kolikrát se soustředíme na své choutky nebo na to, co nám chybí, vzdalujeme se od středu svého srdce a zapomináme přijmout smysl svého bytí ve světě. Postní doba je *časem pravdy* odhazujícím masky, které denně nosíme, abychom v očích světa vypadali dokonale; postní doba je časem k boji proti falši a pokrytectví: nikoli u druhých, ale v našem vlastním nitru, jak nám to Ježíš říká v evangeliu. Je třeba jim pohledět do tváře a zápatit.

Je tu však ještě druhý krok: popelec nás také vyzývá k *návratu k Bohu a k bratrům*. Pokud se totiž vrátíme k pravdě o tom, kdo jsme, a uvědomíme si, že naše ego samo o sobě nestačí, pak zjistíme, že existujeme pouze skrze vztahy: tomu původnímu s Pánem a těm životně důleži-

tým s druhými lidmi. Popelec, který dnes přijímáme na hlavu, nám tedy říká, že každá domněnka o soběstačnosti je falešná a že zbožšťování vlastního já je destruktivní a uzavírá nás do klece osamělosti. Shlížíme se v zrcadle domnělé dokonalosti, představujeme si, že jsme středem světa. Náš život je naopak především vztah: dostali jsme ho od Boha a svých rodičů a díky Pánu a těm, které nám staví po boku, ho můžeme vždy obnovovat a regenerovat. Postní doba je příhodným obdobím pro oživení našich vztahů s Bohem a s druhými: otevřít se v tichu modlitbě a vyjít z pevnosti našeho uzavřeného ega, přetřhat okovy individualismu a skrze setkání a naslouchání – nikoli skrze izolaci – znovu objevit ty, kteří každý den krácejí vedle nás, a naučit se je znovu milovat jako bratry a sestry.

Bratři a sestry, jak toho lze dosáhnout? Abychom tuto cestu uskutečnili, abychom se vrátili k pravdě o sobě samých, k Bohu a k druhým, jsme vyzváni, abychom šli třemi hlavními cestami: almužnou, modlitbou a postem. Jsou to klasické prostředky, ovšem na této cestě není zapotřebí novinek. Ježíš to jasně řekl: almužna, modlitba a půst. Ale nejsou to vnější obřady, jak řekl Pán, nýbrž gesta, která mají vyjadřovat obnovu srdce. *Almužna* není rychlé gesto k očištění svědomí, které by poněkud vyrovnalo vnitřní nerovnováhu, ale znamená dotýkat se vlastníma rukama a slzami utrpení chudých; *modlitba* není rituál, ale dialog pravdy a lásky s Otcem; *půst* není jen zbožné odříkání, ale silné gesto, které našemu srdci připomíná, na čem záleží a co pomíjí. Ježíšovo „napomenutí si uchovává i pro nás účinnou platnost: vnějším gestům musí vždy odpovídat upřímnost duše a vnitřní spojitost jednání. K čemu je vskutku roztržení šatu, pokud srdce zůstává daleko od Pána, to je od dobra a spravedlnosti?“ (Benedikt XVI., *homilie na Popeleční středu*, 1. března 2006) Příliš často se však naše gesta a rituály nedotýkají života, netvoří pravdu; možná je konáme jen proto, aby nás druzí obdivovali, aby nám tleskali, abychom si přisvojili zásluhy. Kolikrát se to

děje. Pamatujme na toto: v osobním životě, stejně jako v životě církve, nezáleží na vnějším vzhledu, lidských soudech a zalíbení světa; záleží jen na pohledu Boha, který v něm čte lásku a pravdu.

Pokud se pokorně postavíme před jeho pohled, pak almužna, modlitba a půst nezůstanou vnějšími gesty, ale vyjadřují, kým skutečně jsme: Božími dětmi a bratry navzájem. Almuzna a milosrdná láska projeví náš soucit s potřebnými a pomohou nám vrátit se k druhým; modlitba dá zaznít naší niterné touze po setkání s Otcem a přiměje nás vrátit se k němu; půst bude duchovní tělocvičnou, abychom se radostně zřekli toho, co je zbytečné a zatěžuje nás, abychom se stali vnitřně svobodnějšími a vrátili se k pravdě o sobě samých. Setkání s Otcem, vnitřní svoboda, soucit.

Drazi bratři a sestry, skloňme hlavu, přijmeme popelec, rozjasněme svá srdce. Vydejme se na cestu lásky: je nám dáno čtyřicet příhodných dnů, abychom si připomněli, že svět nemá být uzavřen v úzkých hranicích našich osobních potřeb, a abychom znovu objevili radost nikoli z věcí, které máme hromadit, ale z péče o ty, kdo jsou v nouzi a soužení. Vydejme se na cestu v modlitbě: je nám dáno čtyřicet příhodných dnů, abychom Bohu znovu dali prvenství v našem životě, abychom s ním vedli dialog celým srdcem, a to nikoliv ve zbytkovém čase. Vydejme se na cestu půstu: je nám dáno čtyřicet příhodných dní, abychom znovu objevili sami sebe, omezili diktaturu plánovacích diářů, které jsou vždy plné věcí na děláni, požadavků stále povrchnějšího a těžkopádnějšího ega, a vybrali si to, na čem záleží.

Bratři a sestry, nerozptylujme milost této svaté doby: pohledme na kříž a jděme, odpovězme velkoryse na silné výzvy postní doby. Na konci cesty se s větší radostí setkáme s Pánem života, setkáme se s tím jediným, který nám dává povstát z popela.

Zdroj: www.vaticannews.va/cs
(Redakčně upraveno)

Člověk může vidět pravdu

O hodnotě svědomí pro člověka

Jeden starší kolega, kterému nouze křesťanství velice leží na srdci, vyslovil v jedné debatě názor, že musíme být vděční Bohu, když mnohým lidem dopřává to, že mohou být s dobrým svědomím nevěřící. Protože kdyby se jim otevřely oči a oni se stali věřícími, nebyli by schopni v tomto našem světě unést tíhu víry a jejich morálních závazků. Ale ačkoliv nyní v dobré víře jdou jinou cestou, mohou přesto dosáhnout spásy.

Co mě na tomto výroku šokovalo, byla nejen myšlenka samým Bohem daného chybného svědomí, aby se s tímto glejtem mohl někdo zachránit, čili myšlenka, že Bůh dotyčného obdaroval zaslepeností z důvodu spásy. Co mi především vadilo, byla představa, podle níž je víra těžko únosná, tudíž ji zvládnou pouze silné povahy, že je skoro jako trest, tedy domněnka, která mi připadá těžko přijatelná.

Chybné svědomí, které někomu umožňuje lehčeji žít a připravuje mu lidštější cestu, bylo by vlastně milostí, normální cestou ke spáse. Nepravda, odloučení od pravdy bylo by pro člověka lepší než pravda. Nikoliv pravda by jej osvobodila, ale on by byl osvobozen od pravdy. Člověk by se lépe zabydlil v temnotě než ve světle. Víra přestává být dobrým Božím darem, spíše přítěží.

Ten, kdo to vyslovil, byl poctivý věřící, řekl bych dokonce přísný katolík, který plnil své povinnosti s přesvědčením a s důkladností. Ale vyjadřoval tak určitou formu náboženského přesvědčení, které musí vyvolat znepokojení a které by pro šíření víry představovalo smrtelné nebezpečí. Téměř traumatizující averze mnohých vůči všemu, co pokládají za „předkoncilní katolicismus“, vyplývá podle mého pře-

svědčení ze setkání s vírou, která představuje jen zátěž.

Zde vyvstávají otázky zásadního charakteru: Může být taková víra setkáním s pravdou? Je pravda o Bohu a o člověku tak smutná a tak těžká, nebo je pravda právě v překonání takového přesvědčení?

Nejdříve mě tedy zarazila určitá kariatura víry. Ale v dalším pohledu mi připadlo zcela chybné takové pojetí svědomí, ze kterého se při tomto výroku vycházelo. Argument mého kolegy vlastně zněl: Chybné svědomí chrání člověka před domněnkou pravdy, a tím jej zachraňuje. Svědomí tedy není oknem, které otevírá člověku cestu k pravdám, které jsou pro nás všechny společné a nosné. Svědomí zde vystupuje spíše jako ochranný plášť subjektivity, ve kterém se člověk může ukrývat a schovat před pravdou. Předpokládá se zde totiž idea svědomí v pojetí liberalismu: svědomí neotevírá záchranou cestu k pravdě, protože pravda vůbec není nebo je nám nedostupná. Je tedy instancí, která dispenzuje od pravdy.

Tak se svědomí stává ospravedlněním pro subjektivitu, která nechce připustit, aby se o ní pochybovalo. Je to podobné ospravedlnění pro sociální konformismus, který má umožnit soužití různých subjektivit jakožto střední hodnota. Povinnost hledat pravdu, pochybovat o oprávněnosti průměru a jeho obyčejů tak odpadá. Člověk se spokojuje se svým vlastním přesvědčením anebo naopak tím, že se přizpůsobuje druhým. Jeho svědomí se redukuje na povrchní přesvědčení a je pro něho tím výhodnější, čím méně jde do hloubky.

To, co mě při tomto rozhovoru napadlo jen tak na okraji, to se ukázalo záhy jako velmi významné, když jsme v kruhu

kolegů diskutovali na téma ospravedlňující síly chybného svědomí. Někdo proti této tezi vyslovil námitku: jestliže taková teze platí všeobecně, pak jsou ospravedlnění i všichni lidé ze SS a musíme je hledat v nebi, protože při svém zločinném postupování jednali z fanatického přesvědčení, a proto jejich svědomí zcela ospravedlňuje jejich zločiny. Jiný na to odpověděl s jasným přesvědčením, že tomu tak skutečně je. Není prý vůbec pochybnost o tom, že Hitler a jeho spolupracovníci byli tak hluboce přesvědčeni o své věci, že ani nemohli jednat jinak, a tudíž, při vši hrůznosti toho, co udělali, jednali subjektivně morálně. Protože jednali podle svého svědomí, musíme prý jejich chování uznat za mravné a nemůžeme pochybovat o jejich věčné spáse. Od toho rozhovoru jsem věděl s určitostí, že s teorií o ospravedlňující síle subjektivního svědomí není něco v pořádku, jinými slovy, pojetí svědomí, které by vedlo k takovým výsledkům, je falešné.

Asi o 30 let později jsem našel u psychologa Alberta Görrese přesně formulovaný poznatek, který jsem se tenkrát snažil postupně formulovat. Görres poukazuje na to, že pocit viny, schopnost poznat vinnu patří k podstatné výbavě člověka. Pociť viny, který ruší falešný klid svědomí proti sebeuspokojující existenci, je pro člověka stejně nezbytný jako bolest, která signalizuje a dává poznat poruchu normální životní funkce. Kdo není schopen vidět vlastní vinnu, je duševně nemocný, „žijící mrtvola, pouhá maska charakteru,“ říká Görres. „Žádný pocit viny nemají ti, kdo jsou nelidští, zrůdy. Snad Hitler a Stalin

**POSTNÍ DUCHOVNÍ OBNOVA „OBRAZ VYKOUPENÍ PODLE SV. MARKA A SÍLA BOŽÍHO SLOVA“
S P. MARTINEM SEDLONĚM OMI, misionářem milosrdenství**

Sobota 1. 4. 2023 • Tábor – Klokočy, kostel Nanebevzetí Panny Marie

Program: 15.30 přednáška v kostele • 16.15 příležitost ke svátosti smíření
• 16.30 modlitba růžence • 17.00 mše svatá.

Program postní duchovní obnovy je možné sledovat on-line na www.klokočy.cz
nebo na YouTube „Farnost Klokočy“.

neměli žádné pocity viny. Snad je nemají mafiáni, ale právě proto jsou jejich mrtvoly dobře ukryty ve sklepích. Každý člověk potřebuje pocít viny.“

Nevidět více žádnou vinu, svědomí umlčené v tolika oblastech je nebezpečným onemocněním duše. Kdo není schopen rozeznat, že zabít je hřích, upadl hlouběji než ten, kdo ještě rozeznává hříšnost svého jednání, protože je více vzdálen od pravdy a od obrácení.

Ne bez významu představuje Ježíš toho, kdo sám sebe ospravedlňoval, jako ve skutečnosti ztraceného. Zatímco celníka se všemi jeho mnoha vinami označuje jako před Bohem ospravedlněného, farizeus se všemi svými skutečně dobrými skutky ospravedlněn není. Důvod nespočívá v tom, že by celníkovy hříchy nebyly hříšné a farizeovy dobré skutky nebyly dobré. Neznamená to, že by dobré lidské činy nebyly před Bohem dobré a jeho zlé činy nebyly zlé nebo nebyly tak důležité. Podstata toho paradoxního Božího soudu ukazuje přesně odpověď na naši otázku: farizeus již neví, že má také hříchy. On je zcela vyrovnán se svým svědomím. Ale toto mlčící svědomí jej činí nepřístupným vůči Bohu i vůči bližním, zatímco křik svědomí, které pobádá celníka, uschopňuje ho pro lásku a pravdu. Ježíš může proto působit u hříšníků, protože se pro něho nestali nedostupnými za parváním svého falešného svědomí a jsou přístupni změnám, které od nich Bůh požaduje.

Něco podobného nacházíme u Pavla, který říká, že pohané i bez zákona vědí, co Bůh od nich požaduje (srov. Řím 2,1–6). Celá teorie o záchraně skrze nevědomost se hrouť s tímto jediným veršem: Existuje neoddiskutovatelná přítomnost pravdy v člověku, oné pravdy Stvořitelovy, která je písemně zaznamenána ve zjevení Písma svatého. Člověk může vidět Boží pravdu na základě svého vlastního bytí. Nevidět ji je již samo o sobě hříchem. Kdo ji nevidí, nevidí, protože nechce vidět. Toto NE lidské vůle, které brání poznání, je hříchem. Že se nerozsvítí signální světlo, je důsledek toho, že se záměrně díváme jinam, abychom neviděli to, co nechceme vidět.

Z L'Osservatore Romano 13–14/91

Zdroj: Archiv Světla
(Redakčně upraveno)

O postu

Eschatologická dimenze postu

Křesťan následuje Krista. Kristus je poutník, jenž vyšel vstříc člověku, kterému hrozí nebezpečí, že se ztratí, zabloudí nebo zůstane stát na místě.

Od té doby, kdy mu Ježíš vyšel vstříc, cesta a život člověka se stává poutí. Ježíš provází člověka a stává se mu Cestou, Pravdou, Životem, Světlem, Pokrmem.

Člověk je vlastně poutníkem, který ve všem hledá Boha jako odpověď na své otázky a není pro něj dobré, když se něčím pozemským nechá zotročit nebo zastavit na cestě. Proto musí zůstat svobodný a nesmí se nechat zotročit světskou závislostí. Když se křesťan rozhoduje pro půst a postí se, dosvědčuje tím svou víru, že jsou konečné skutečnosti, které mají nekonečný význam. Postit se znamená osvobodit se od pozemského a nedovolit pozemským skutečnostem zamlžit pohled na věčné.

Stačí i povrchní pohled na biblické zjevení, abychom viděli, kolikrát se mluví o světských i posvátných hostinách a v Novém zákoně o Kristových hostinách i o hostině eschatologické. Více než 80krát nalézáme zmínky o hostinách, a to v rozličných situacích. Mezi nimi je nejznámější paschální hostina, památka zázraku lásky, jímž se Bůh ujal Izraelců a vyvedl je z Egypta. Izraelcům je řečeno vše o této hostině, na kterou nikdo z nich ani nesmí, ani nemůže zapomenout. (srov. Ex 12 a 13)

„Desátého dne tohoto měsíce si každý vezmete beránka podle svých rodů, beránka na rodinu.“

Kdyby byla rodina malá a na beránka by nestačila, přibere si každý souseda, který bydlí nejbližší jeho rodiny, aby doplnil počet osob. Podle toho, kolik kdo sní, stanovíte počet na beránka. Budete mít beránka bez vady, ročního samce.“ (Ex 12,3–5)

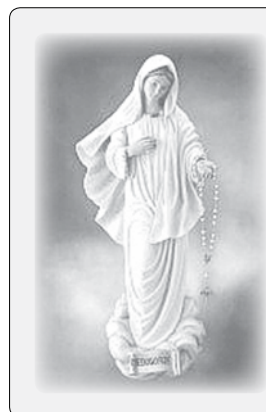
Jednoznačně je určeno, jak je třeba ho jíst:

„Budete jej jíst takto: Budete mít přepásaná bedra, opánky na nohou a hůl v ruce. Sníte jej ve chvatu. To bude Hospodinův hod beránka.“ (Ex 12,11)

Přes všechnu skutečnost této hostiny, v jejím historickém kontextu, je tato hostina určitě svým významem též eschatologická, neboť je symbolem eucharistické hostiny. Ježíš požívá paschu se svými učedníky a daruje Eucharistii. On je Beránek Boží, který se obětuje nejen za život izraelského národa, ale i celého světa. (srov. Lk 22,7–18 atd.)

Hostina, o níž hovoří prorok Izaiáš ve 25. kapitole, je svým způsobem eschatologická.

„Hospodin zástupů připraví na této hoře všem národům hostinu tučnou, hostinu s vyzrálým vínem, jídla tučná s morkem, víno vyzrálé a přečištěné. Na této hoře odstraní závoj, který zahaluje všechny národy, přikrývku, která přikrývá všechny pronárody. Panovník Hospodin provždy odstraní smrt a setře slzu z každé tváře, sejme potupu svého lidu z celé země; tak promluvil Hospodin. V onen den se bude říkat: »Hle, to je náš Bůh. V něho jsme skládali naději a on nás spasil. Je to Hospodin, v něhož jsme skládali naději, budeme jásat a radovat se, že nás spasil.«

Poselství Královny míru

„Drahé děti! Obracejte se a oblečte se v šat kajčnicků a osobní hlubokou modlitbu a v pokoře žádejte od Nejvyššího mír. V tomto milostiplném čase vás chce satan svést, ale vy, dítko, hledte na mého Syna a následujte ho ke Kalvárii u odříkání si a půstu. Jsem s vámi, protože mi Nejvyšší dovolí, abych vás milovala a vedla k radosti srdce ve víře, která roste pro všechny ty, kteří Boha milují nade všechno. Děkuji vám, že jste přijali moji výzvu.“

Medžugorje, 25. 2. 2023

Ruka Hospodinova spočine na této hoře.“ (Iz 25,6-10)

Když Ježíš mluvil o království Božím v obrazech a podobenstvích, mluvil často o hostinách. Svatý Lukáš zapisuje Ježíšova slova.

„Vy jste ti, kdo se mnou v mých zkouškách vytrvali. Já vám uděluji království, jako je můj Otec udělil mně, abyste v mém království jedli a pili u mého stolu; usednete na trůnech a budete soudit dvanáct pokolení Izraele.“ (Lk 22,28-30)

Po ustanovení Eucharistie Ježíš praví:

„Pravím vám, že již nebudu pít z tohoto plodu vinné révy až do toho dne, kdy budu s vámi pít kalich nový v království svého Otce.“ (Mt 26,29)

Tato hostina bude spolu s praotci víry:

„Pravím vám, že mnozí od východu i západu přijdou a budou stolovat s Abrahamem, Izákem a Jákobem v království nebeském; ale synové království budou vyvrženi ven do tmy; tam bude pláč a skřípění zubů.“ (Mt 8,11-12)

Podmínky účasti na hostině:

„S královstvím nebeským je to tak, jako když jeden král vystrojil svatbu svému synu. Poslal služebníky, aby přivedli pozvané na svatbu, ale oni nechtěli jít. (...) Když král vstoupil mezi stolovníky, spatřil tam člověka, který nebyl oblečen na svatbu. Řekl mu: »Příteli, jak ses sem dostal, když nejsi oblečen na svatbu?«“ (Mt 22,2-3.11-12)

Hostina je připravena, všichni jsou pozváni, ale ne všichni se dostavili. A mezi těmi, kteří se dostavili, nebyli všichni náležitě připraveni na účast.

Ježíš hovoří o čekání na Ženicha, protože teprve po jeho příchodu, může hostina začít. Chování lidí a konečné následky jsou různé. Panny očekávají ženicha, aby s ním vešly na svatbu. Poněvadž nepřichází, zdřímly si. Pět jich vešlo na svatbu, protože měly olej v lampách, ale pět jich bylo nazváno pošetilými, protože nebyly připraveny vejít. (srov. Mt 25) Je třeba být bdělým a čekat. Jakmile služebník usoudí, že se pán opozdí, a už není ochoten čekat, resp. jakmile ztratí dimenzi čekání a zaměření k budoucnosti, soustředí se sám na sebe, na jídlo, pití, a tu dochází k nedorozuměním, konfliktům, válkám. (srov. Mt 24,45-50)

Půst činí člověka způsobilým čekat, neunavit se čekáním a současně se stává přímo svědectvím očekávání věčné hos-

tiny v království nebeském. Uskuteční se vše, co je řečeno v knize Zjevení sv. Jana:

„Hle, stojím přede dveřmi a tluču; zaslechne-li kdo můj hlas a otevře mi, vejdu k němu a budu s ním večeřet a on se mnou.“ (Zj 3,20)

Všichni jsou vyzváni k postu

Nesmíme zapomenout, že zdraví i nemocní, mladí i staří, bohatí i chudí, svatí i hříšní se musí postit, ale zajisté s různými pro ně blahodárnými následky.

Zdraví, kteří se postí a modlí, budou mít více citu pro nemocné. Nemocní budou lehčeji snášet svůj kříž a podle zkušenosti mnohých lidí se rychleji uzdraví.

Mladí si postem a modlitbou uchovají svobodu a nedají se zotročit špatnými návyky, které budou snadněji rozpoznávat a úspěšněji proti nim bojovat.

Staří si postem a modlitbou lépe uchovávají vnitřní pokoj, budou radostněji prožívat své dny, budou velkorysejší a vděčnější za svůj život.

Bohatí při postu a modlitbě pochopí, co skutečně potřebují z toho, co mají, a spíše se pak rozdělí se svými chudými bratry. Půst a modlitba jim pomohou, aby se v bohatství nestali pyšnými, a uchrání je od nespravedlivého chování. Půst a modlitba jim pomohou být vděčnými za to, co mají.

Chudým modlitba umožní lehčeji nést kříž chudoby. Neupadnou v pokušení domnívat se, že kdyby měli víc nebo byli bohatí, že by měli všechno. Půst je uchrání roztrpčenosti nad chudobou.

Hříšníkoví půst a modlitba pomohou lépe postřehnout jeho nedostatky i jeho odpovědnost, aby upřímněji konal pokání a dostal sílu osvobodit se od zla a hříchu.

Svatý bude modlitbou a postem růst v lásce, víře, naději, oddanosti a důvěře v Boha.

Postem a modlitbou by se lépe ochránilo životní prostředí, bylo by méně odpadu. Byli bychom ve stavu vyvarovat se celosvětového nebezpečí, že přírodní bohatství spotřebujeme tak rychle, jako bychom byli poslední generací na světě.

Zatímco se rodí tato kniha, neustále se hovoří o třetím tisíciletí, kladou se otázky, co nám přinese. Lépe je ptát se, jací vejdemo do třetího tisíciletí. Jakmile do něj vletíme svou pýchou, chamtivos-

VÝROČÍ ZVOLENÍ PAPEŽE FRANTIŠKA

Dne 13. března 2013 byl zvolen 266. papežem katolické církve kardinál František Bergoglio. Vyslyšíme jeho opakované prosby o modlitbu za jeho osobu a modleme se, v době postní je příhodné se i postit, za něho a za Církev, kterou vede. Bůh jistě vyslyší prosby, které budou k němu úpěnlivě směřovány a budou podpořeny i postní praxí.

Redakce Světla

ti, nenasatnost v jídle a pití, ustavičným shonem za materiálními statky, tu budeme neustále narážet a rozbíjet se jedni o druhé v sobectví a hrabivosti, a tak rozbíjet rodinné buňky, církevní společenství a svět vůbec.

Navrátit půst a modlitbu v biblickém smyslu znamená vytvořit podmínky k novému životu.

**PŮST NESMÍ BÝT
NADÁLE ZAPOMENUT
A NEPOCHOPEN.
MUSÍ SE VRÁTIT ZPĚT
NA SVÉ MÍSTO,
A TO KVŮLI NÁM SAMÝM,
KVŮLI PŘÍRODĚ,
KVŮLI NAŠIM BLIŽNÍM
A KONEČNĚ PRO NÁŠ VZTAH
S BOHEM!**

*Z knihy Postite srcem. Informativn centar
Mir - Medjugorje, 2000
Překlad -js- (Redakčně upraveno)*

Dar Boží vůle je k dispozici všem!

Poselství italské mystičky Luisy Piccarrey (1865–1947)

V Getsemanech Ježíš ukázal, jak přijímá vůli Otcovu. Tato podřízenost vlastní vůle je pro pokřtěné syny Adamovy vždycky kamenem úrazu. Dnes nabízí Pán skrze Luisu Piccarretu vstup do Boží vůle jako dar!

Následující úryvky vyzývají k tomu, abychom vykonali tento krok.

Ježíš řekl Luise: „Slib mi, že mi budeš věrná, a já do tebe vliji mnoho milostí, které způsobí zázraky. Mám s tebou velké plány, ale mohu je uskutečnit, jen když se podřídiš mé vůli. Bude pro mě rozkoší, když tě budu moci udělat svým dokonalým obrazem. Máš se stát mojí napodobeninou, od mého narození až po moji smrt. Neměj žádné pochybnosti o úspěchu, protože tě budu po malých krocích učit, jak se to stane.“ (*Livre du Ciel*, svazek 1, str. 5)

Velký dar Boží vůle umožní Bohu, aby přijímal od celé lidské rodiny dokonalou poctu, to znamená od Adama až k poslednímu člověku, který bude stvořen. Svým stvořením mohl Adam darovat Bohu všechno jako dokonalé „navrácení v lásce“, protože měl dar Boží vůle. Když se dopustil hříchu, ztratil tento dar a svoji čistou lidskou silou se nemohl tímto způsobem s Bohem sjednotit, protože přítomnost Boží vůle v něm byla omezená.

Ježíš vysvětlil Luise, že Boží vůle byla vložena do lidské vůle Adamovy, a to v okamžiku, kdy byl stvořen. Byl naplněn jenom jí, protože souhlasil, že bude ve všech situacích, ve všech svých myšlenkách, svých slovech, svých pohledech, svých pohybech, svých vdechnutích, svých tepech srdce atd. ožíván Bohem. Z tohoto důvodu byly všechny jeho činy dokonalé a patřily k Božímú rádu: Adam souhlasil s tím, že nechá v sobě působit božství. Odpovídal dokonalé lásce svého Stvořitele. To neznamená, že by měl nedostatek své vůle, ale souhlasil s tím, aby v něm Boží vůle svobodně působila.

Ježíš srovnává lidskou vůli se sklenicí, která je po dohodě mezi Bohem a člověkem naplněna vodou Boží vůle. Lidská vůle nebyla stvořena, aby byla oddělena od Boží vůle. Až do jeho pádu do hříchu jednala Boží vůle ve všech ohledech ve shodě s Adamovým bytím. Adam mohl se svoji svobodnou vůlí kdykoliv odmítnout

božskou schopnost, kterou měl, aby Boha dokonale oslavoval. Vskutku odmítl svůj dar, když si vzal zakázané ovoce.

Žít Boží vůli znamená počátek období královské vlády Boží vůle na zemi

Když Ježíš uděloval Luise dar Boží vůle 8. září 1889, řekl jí, že to bude znamenat začátek období královské vlády Boží vůle na zemi a že tento dar Boží vůle je darován všem.

Aby někdo dostal dar Boží vůle, musí po ní toužit a být rozhodnut odstoupit od své lidské vůle. Ježíš říká: „Nepotřebujete žádnou cestu, žádné dveře a žádný klíč, abyste vstoupili do Boží vůle. Musíte si ji jenom vytoužit a osvobodit se od zátěže vlastní svévole, protože všechno vám bude dáno. Moje vůle bude vykonávat veškerou práci.“ (10. února 1921)

Člověk musí po tomto daru nejenom toužit, ale také být připraven obětovat

svoji vlastní vůli. Ježíš bude konat všechno, protože on sám může vykonávat božský skutek.

Když se nějaká duše rozhodne přijmout božský život, musí být připravena zapomenout sama na sebe. Ježíš říká, že je jenom jeden způsob, jak dosáhnout tohoto cíle. Ten spočívá v tom, praktikovat to po celý život. Luise řekl: „Moje dcero, duše zapomene sama na sebe, když všechno, co dělá, dělá tak, jako bych to byl já, kdo to v ní koná... Když se modlí, má si říkat: »Ježíš se chce modlit a já se modlím s ním«, když pracuje, říká si: »Ježíš chce pracovat a já pracuji s ním«, když jde, jí, spí, vstává nebo se baví: »Ježíš chce jít, jíst, spát, vstávat nebo se bavit a já to dělám s ním.« Tento způsob, jak něco dělat, má být zachován po celý život. Jenom tak může duše dokonale zapomenout sama na sebe: »Potřebuje mě neustále.«“ (14. srpna 1912)

Luisa vysvětluje (2. září 1912): „Ježíši, moji jedinou obavou je, že mě opustíš. Ježíš mi řekl: »Moje dcero, já tě nemohu opustit, protože se nespoleháš sama na sebe a protože se nestaráš sama o sebe. Pro ty, kteří mě skutečně milují, vytváří sebeztažnost a starosti o sebe – i když se jedná o něco dobrého – prázdná místa pro lásku, a proto nemůže můj život jejich duše dokonale naplnit. Cítím se jako odstavený. Když se ale duše nestará o svoje vlastní věci a přemýšlí jenom o tom, aby mě milovala, naplním ji dokonale a nebude v jejím životě žádný bod, kde by se nesetkala s mým životem... Moje dcero, kdyby duše věděly, jakou škodu způsobuje sebeztažnost: čím více si duše všímá sama sebe, o to bude lidštější a o to více bude pocívat svoji ubohost a bude ubohá. Když však duše bere v úvahu jenom to, aby myslela na mě, aby mě milovala a zcela se mi odevzdala, pak se napřímí a roste. Čím více duše hledí na mě, o to více bude božská. Čím více medituje na-

Kristus na kříži, kostel v Joinville, Haute-Marne (Francie)

de mnou, o to bohatěji, silněji a odvážněji se cítí.“

Luisa o hodině Ježíšova umučení

„Prožívala jsem hodiny umučení a Ježíš mi řekl: »Moje dcero, během mého pozemského života mne doprovázely tisíce andělů v mém lidství. Sbírali všechno, co jsem dělal: moje kroky, moje práce, moje slova, moje vzlyky, moji bídu, kapky mé krve atd. ... Prokazovali mi čest, poslouchali všechna moje přání, vystupovali nahoru do nebe a zase dolů, aby řekli Otci všechno, co jsem dělal.

Tito andělé měli zvláštní poslání: Když si některá duše připomíná můj život, moje utrpení, moji krev, moje rány, moje modlitby atd., přicházejí k této duši a sbírají její slova, její modlitby, její skutky milosrdenství, její slzy, její oběti atd., spojují je s mými a přinášejí je před můj Majestát, aby mohli obnovit moji slávu. Plní úcty naslouchají, co duše říkají, a modlí se s nimi. S jakou pozorností a s jakou úctou mohou proto ty duše prožívat pašije, když ví, že andělé sledují jejich rty, aby opakovali, co ony řeknou!«

Pán k tomu dodal: »Uprostřed tolika hořkostí, které mi tvorové připravují, jsou tyto hodiny pro mne příjemnými malými sladkostmi, které od tvorů přijímám, i když je jich velmi málo. Uváděj proto tyto hodiny ve známost, pokud můžeš.«

*Z Maria heute 9/2018 přeložil -mp-
(Redakčně upraveno)*

Teresio Bosco

Maminka Markéta (7)

Život matky Dona Boska

Kapitola 7

LÁSKA VLÍDNÁ A STATEČNÁ

Riziko citové nerovnováhy

Jeden z prvků, který poznamenal Jana, Josefa a Antonína, byla pevná a vlídná láska matky.

O sto let později psychologové napíší, že aby se dítě vyvíjelo v životě dobře, potřebuje náročnou lásku otce a neziš-

nou, klidnou a radostnou lásku matky. Náročná láska otce je ta, která podněcuje snahu dosahovat cíle, která nás neustále povzbuzuje k tomu, abychom byli „hodni otce“. Nezištná, klidná a radostná láska matky je taková, která dává chuť žít, která je za všemi výsledky, která nás utěšuje ve dnech prohry, která připomíná dítěti, že ho má někdo rád „ne pro to, co dělá“, ale „proto, že je“, pro samotný fakt, že je dítětem. Psychologové říkají, že zůstat

Dívka podle Boží vůle

Tento titul je vyryt na Luisině hrobu, který je ve farním kostele jejího rodného města Corato v Itálii. Luisa se narodila 23. dubna 1865, v neděli krátce po Velikonocích, a v Coratu byla také pokřtěna. Zemřela 4. března 1947 po zcela mimořádném životě. Měla čtyři sestry. V 11 letech se stala „dcerou Mariinou“. Ve 12 letech začala slyšet vnitřně hlas Ježíšův, zvláště když přijímala svatou Hostii. Tento vnitřní hlas vedl Luisu k odloučení od sebe samotné a ode všech věcí. Když ve 13 letech jednoho dne při domácích pracích rozjímala o smutné části Ježíšových pašijí, byla tím tak přemožena, že už skoro nemohla dýchat. Šla potom na balkón ve 2. poschodí. Když se podívala dolů, viděla na ulici obrovský dav lidí, kteří doprovázeli pokorného Ježíše s jeho křížem na ramenou, a kteří ho táhli na jednu a na druhou stranu. Obličej Ježíšův byl celý zakrvácený a namáhavě dýchal. Vzbuzoval soucit. Když pozvedl oči k Luise, řekl jí: „Duše, pomoz mi!“

Není možné popsat smutek, který jí přepadl, a srdcervoucí dojem, který v ní tato scéna zanechala. Celá bez sebe se ihned vrátila do svého pokoje, aniž by věděla, kde vlastně je. Její srdce bylo zlomeno zármutkem. Velmi plakala nad Ježíšovým utrpením. Od tohoto okamžiku měla hluboký sklon trpět z lásky k Ježíši.

V 17 letech Luisa stále znovu polehávala. Dne 16. října 1888 ve 23 letech byla „mystickým zasnoubením“ spoje-

na s Ježíšem. O jedenáct měsíců později bylo v přítomnosti Nejsvětější Trojice a „celého nebeského dvorstva“ potvrzeno její pouto s Ježíšem a byla s ním spojena „mystickým sňatkem“. V tomto požehnaném dni se stal také „zázrak všech zázraků“: Luisa, která měla tehdy 24 let, dostala dar Boží vůle! Je to největší dar, který může dát Bůh svému tvorovi, je to milost všech milostí. V tom okamžiku přijala třetí „Fiat“ Boží (zasvěcení) na zemi. To vzniklo v duši Luisině. A tak začalo království Boží na zemi, o němž Ježíš tak často mluvil. Šířilo se tiše a postupně v duších, které byly připraveny Marií, Matkou a Královnou Boží vůle.

Luisa zůstala až do konce svého života, více než 62 let, připoutána na lůžko, aniž by byla nemocná. Zhotovovala krajky. Živila se skoro výhradně Eucharistií.

Dne 28. února 1899 začala v poslušnosti vůči Pánu a svému zpovědníkovi psát svůj duchovní deník. I když se její školní vzdělání omezovalo na první ročník základní školy, psala po čtyřicet let a přenášela na papír nejvznešenější tajemství Boží vůle. Jejím hlavním zpovědníkem, který také její zápisy cenzuroval, byl sv. Annibale Maria di Francia (byl svatořečen Janem Pavlem II. v roce 2004). Luisa zemřela 4. března 1947. O 47 roků později požádal Vatikán arcibiskupa její domovské diecéze, aby zahájil proces jejího blahorečení. Oficiální začátek tohoto procesu byl 20. listopadu 1994, na svátek Krista Krále.

sirotkem znamená vystavit se riziku citové nerovnováhy, být nakloněn jenom na jednu stranu: pro děti matky, která je příliš měkká, bez důslednosti, bez podnětu dosahovat velkých výsledků; pro děti otce, který je úzkostlivě vyprahlý, tzn. pro člověka, který je neustále stimulován, ale který je sám a odmítnutý ve dnech prohry.

Matka Markéta našla u sebe instinktivní rovnováhu, že uměla spojit obě stránky, klidnou pevnost a radostný jásot. Byla to matka velice milá, ale energická a statečná. Děti věděly, že když řekla ne, bylo to ne. A nebylo u nich vzpouzení, které by změnilo mínění matky. Don Bosco vzpomíná na tři epizody, které živě osvětlují milou a pevnou lásku jeho matky.

Rákoska v rohu

V rohu kuchyně byla rákoska, ohebný prut. Maminka jej nikdy nepoužila, ale také jej nikdy z tohoto rohu nevzala.

Jednou Jan něco vyvedl. Spěchal si jít hrát a nechal otevřená dvířka králíkárně a všichni králíci utekli ven. Dalo to velkou námahu všechny je pochytat. Unavení se vrátili do kuchyně. Markéta ukázala do rohu: „Jene, přines mi tu rákosku.“ Jeník se obrátil směrem ke dveřím: „Co s ní chcete dělat?“ – „Přines mi ji a uvidíš.“ Tón hlasu byl velice rozhodný. Jeník ji vzal a položil ji co nejdál: „Vy mi chcete nasekat...“ – „A proč ne, když mi vyvádíš tak hrozné věci?“ – „Maminko, už to neudělám.“

Tehdy (vzpomíná Don Bosco) se maminka usmála. Nezůstala „zakaboněná“, nezůstala „nervově napjatá“. Směje se a rozesměje také svého syna. Všechno se v domečku vrátí k uvolněné a klidné atmosféře.

Žízeň bratří

Jednou hrozně páliło slunce. Jan a Josef se z vinice vrátili celí žízniví, úplně na omdlení. Markéta jde ke studni, vytáhne vědro čerstvé vody a měděnou naběračkou dá napít nejdříve Josefovi. Jeník (má čtyři roky) se urazí. Je uražen kvůli předností. Když dá maminka pít i jemu, dá najevo, že už nechce. Markéta nic neřekne: „Můj ubohý maličký, nechala jsem tě jako posledního a ty kvůli tomu staviš hlavu. Výborně tedy...“ Neřekne nic. Vezme vědro s vodou a zavře studnu. Najednou, už když byli uvnitř v domě, přijde Jeník a řekne:

„Maminko!“

„Co je?“

„Dáte také i mně napít?“

„Domnívala jsem se, že už nemáš žízeň.“

„Promiňte, maminko.“

„Tak je to dobré.“ A ponoří do vody naběračku také pro něho.

Ozdobná hůlka

Ve čtvrtek každého týdne jde Markéta na trh do Castelnova. Nese s sebou dva velké zabalené sýry, kuřata, zeleninu, které chce prodat. Vrací se jen s plachetkou, svíčkami, solí, nějakým malinkým dárkem pro děti. Když se slunce začíná

odpoledne naklánět k západu, tak jí děti kvapem běží naproti po chodníku dolů.

Jednou ve čtvrtek Jeník přerušil hru (měl 8 let) a rychle běžel do kuchyně, vzal si židli a na špičkách se snažil uvidět na skříň. Snad hledal nějaký nástroj, aby mohl pokračovat ve hře. Zatímco natahoval ruku, najednou bouchnutí: nádoba s olejem, která byla na skříni, spadla na zem a rozbila se, olej se rozléval po červených cihlách. Josef, když neviděl vracet se bratra, ihned přiběhl. Když uviděl pohromu, položil si ruku na ústa: „Co na to večer řekne maminka...“ Pokoušejí se to napravit. Vezmou metlu. Uklidit střepy, to jde velice rychle. Skvrna po oleji je tam však pořád a šíří se jako strach. Jan dlouho mlčí. Potom vytáhne svůj malý nožik, jde k plotu, uřízne ohybný prut a dá se do jeho opracování. Zatímco pracuje, pracuje také jeho mysl: snaží se najít slova, která bude muset říct mamince. Nakonec je prut celý ozdobený a Jan myslí na slova, která bude muset říct. V podvečer jdou naproti mamince. Josef je nejistý, zůstane trochu vzadu. Jeník naopak běží:

„Dobrý večer, maminko. Jak se máte?“

„Dobře. A ty, byl jsi hodný?“

„Hm, podívejte, se maminko,“ podá jí ozdobený prut.

„Co jsi vyvedl?“

„Tentokrát vlastně zasluhuji, abyste mi nabila. Naneštěstí jsem rozbil nádobu s olejem.“

Vypráví jí všechno jedním dechem a uzavírá: „Přinesl jsem vám prut, protože si to vlastně zasluhuji.“ Po očku ji však

pozoroval, těma očima, které vyjadřují napůl lítost a napůl chytračení. Markéta se na něho dívá a nemůže dělat nic jiného než se usmát. „Je mi líto nádoby na olej, ale jsem spokojená, že jsi nepřišel, abys mi vyprávěl lži. Buď však pozorný, nejdříve mysl. Olej je velice drahý.“

Tato současnost lásky náročné a klidné je prvním výchovným elementem, který zůstane jako stabilní základna, báze osobnosti Dona Boska, stejným pramenem lásky k jeho chlapcům: láska, která se projevuje současně a odlišně jako klidná pevnost a průzračná radost, láska otcovská a mateřská.

„Nebyla to matka přemnohého objímání“

Psycholog Giacomo Dacquino napsal velice hezkou stránku o vztahu mezi Jeníkem a matkou Markétou v raných letech:

„Maminka Markéta, prvorozená z pěti bratří a sester, byla moudrou ženou jasného myšlení a jistých rozhodnutí. Zůstala vdovou v devětadvaceti letech, se třemi dětmi, které bylo třeba živit, nebyla jednou z těch matek, které objímají svoje děti a dusí je.“

Ve velice raném dětství, když se začíná rozlišovat objektivní skutečnost od subjektivní, člověk potřebuje někoho, kdo by mu s tímto úkolem pomohl. Takovou osobou je ve většině případů matka, a to tak, že vztah k ní podmiňuje vztah subjektu k sobě samému a k vnějšímu světu.

Dobrý vztah s osobou matky opravdu určuje u dítěte tuto »prvotní důvěru«, která je matricí sebeúcty a sebedůvěry. Důvěra v sebe sama, přijetí sebe sama, mít se rád a pak tedy důvěřovat druhým, přijmout je, mít je rád, cítit se být přijat, respektován, být druhými ctěn jsou důsledky vztahů s rodiči (zvláště s matkou) v prvních letech života. Dítě bez prvotní důvěry se stane v dospělosti člověkem s negativní »identitou«, to znamená depresivním, nespokojeným, nejistým, který pořád hledá u druhých lidí souhlas. Takové dítě se stane jednotlivcem, který se hodnotí jenom podle toho, jak ho druzí lidé posuzují. Kromě toho takový dospělý člověk bude člověkem, který je ve své lásce k druhým a v lásce k ženě zneklidňován (necítí se hodným, aby byl milován) a zneklidňován bude často i na poli sexuality. Dětské pocity jsou opravdu intenzivnější a hlub-

ší a emotivní zkušenosti prožívané v dětství se fixují v psychice takovým způsobem, že tam zanechávají trvalé znamení. Budoucnost každé lidské bytosti nachází svoje podněty v minulosti.“

„Hluboký vztah mezi matkou a synem měl rozhodující roli v životě Dona Boska. Po celou dobu jeho existence ho doprovází nejen slova a příklad matky, ale především prvotní důvěra postavená na vztahu s ní. Malý Jeník tedy přes všechnu citovou prázdnotu po ztrátě otce a prázdnotu zapříčiněnou nedostatkem jídla vyrostl v silné já. On sám nás o tom informoval (vyprávěl nám své dětství malého vůdce).“

„Sebeúcta, jistota, vědomí vlastních kvalit jsou utvářející prvky kouzla osobnosti a pak také jeho svůdné moci. Malý Jeník je tedy musel mít proto, aby se mu dařilo vystupovat před skupinou dospělých a jeho vrstevníků, kteří ho poslouchali.“ (*Psychologia di Don Bosco*, s. 21n)

Kapitola 8

MALÁ PRÁCE, ALE PRÁCE

První Jeníkova práce

Druhým prvkem, který Jan Bosco do sebe absorbuje ze své matky, a to až tak, že se to stane jeho normální mentalitou, je práce. Jeho maminka pracuje a synové jí pomáhají podle svých schopností. Rodina Bosco je chudá. Mezi několika domky v Becchi je ten jejich nejchudší ze všech: stavba na jedno poschodí, která umožňuje bydlení, seník a stáj. V kuchyni jsou pytle s kukuřicí a tam za tenkou stěnou přežvykují dvě krávy.

Skutečná chudoba, ale ne bída, protože všichni pracují, a práce sedláka vynáší si ce málo (v tehdejší době), ale vynáší. Zdí jsou holé, avšak nabílené vápnem. Pytlů s prosem je málo, ale jsou vyprazdňovány pomalu, a nakonec to stačí. Proto děti z domu Bosco nejsou zaplaveny smutkem a ani agresivitou, smutným znamením, kterým bída označuje ty nejmenší. Také v chudobě lze být šťastný, když se lidé mají rádi, když se pracuje a je tam smysl pro oběť.

Jeník má čtyři roky, Josef sedm, když je Markéta pošle pást houf krocanů. Zatímco krocani loví cvrčky, bratři si hrají,

běhají, šplhají po stromech. Jedním očkem však pozorují krocany, protože maminka jim řekla: „Je to práce, a proto ji musíte udělat dobře.“

Pytel v křoví

Jednou přerušili hru a počítali na prstech, Josef křičí, že chybí jeden krocan. Celí neklidní ho hledají. Avšak krocan nikde. Krocan, to už je velké zvíře, nemůže se jenom tak vypařit. Chodí kolem křoví a Jeník uvidí jednoho člověka. Najednou se mu rozsvítí: „To on ho ukradl!“ Zavolá Josefa a rozhodně se k němu přiblíží:

„Vraťte nám našeho krocana!“

Cizí člověk se udiveně podívá:

„Krocana? Kdopak ho viděl?“

„Vy jste nám ho ukradl. Vraťte ho zpět. Jinak budeme křičet »zloděj« a vezmou vás holemi.“

Dvě děti se mohou donutit k odchodu čtyřmi fackami. Avšak rozhodnost těchto dvou ho staví do obtížného postavení. Jsou zde sedláci, kteří pracují nedaleko na poli, a když začnou křičet, tak se může stát cokoliv. Jde a vytáhne z křoví pytel s krocanem.

„Chtěl jsem s vámi jenom zažertovat.“

„To není žert křesťana,“ odsekli malí chlapci, zatímco utíkali pryč.

Večer bylo jako vždycky vyúčtování mamince.

„Vystavili jste se velikému riziku.“

„A proč?“

„Především jste si nebyli jisti, že to byl on.“

„Nebyl tam ale blízko nikdo jiný.“

„To nestačí k tomu, abychom někoho nazvali zlodějem. A pak, vy jste malí a on je velký muž. Co kdyby vám udělal něco zlého?“

„Měli jsme ho tedy nechat vzít krocana?“

„Mít odvahu není špatné. Lépe je však nechat si vzít krocana, než přijít do »klobás na svátek«.“

„Hm,“ mumlal zamyšlený Jeník. „Bude to tak, jak to říkáte vy, maminko. Byl to však krocan velký a hezký.“

Spokojenost na kukuřičném listí

Mezi 8 a 9 lety začal Jeník pracovat spolu s rodinou a podílet se na tvrdém a drsném životě. Pracovalo se „od nevidím do nevidím“, v létě bylo vidět velice brzy a také se brzy vstávalo. „Člověk, kte-

rý spí, nenachytá ryby,“ říkala maminka probouzejícím se chlapcům. Jeník snad ještě ze spaní mumlal a často se ptal, kde jsou ty pozeňnané ryby.

Snídaně ráno je velice jednoduchá: krajíc chleba a čerstvá voda. Jeník se naučí kopat motykou, sekát kosou, pracovat se zahradnickým nožem ve vinici, podojit krávy. Je z něho skutečný sedlák. V té době se cestuje pěšky. K dostavniku je daleko, až v Castelnovu, a je to drahé. Večer chodí spát na slavník, který je napaný kukuřičným listím. Jeník pociťuje hlubokou spokojenost z toho, že je aktivní součástí rodiny, které i on pomáhá k tomu, že se má k světu, která překonává těžkosti, protože i on „přikládá ruku k dílu“. Toto uspokojení psychologové nazvou „smyslem přináležitosti, smyslem valorizace a důstojnosti“. Jsou to prvky, které dávají chuť žít a které Don Bosco plynule přenesl na své chlapce a salesiány. Na Valdoku jeden z nejtěžších trestů, který bylo možno chlapci vyslovit, bylo slovo „lenoch“. Je to synonymum toho, že je „mimo rodinu“, že je to „chlapec“, bez „důstojnosti“.

V letech, kdy byl v Chieri a v Castelnovu, rozvine Jan Bosco toto nasazení pro práci, které mu vstúpila jeho matka, a šest dílen, které zřídí na Valdoku, bude konkrétním výrazem tohoto způsobu vidění a úcty k pracovní činnosti člověka. Pro to, aby zachránil duše (což je nejvyšší cíl jeho života), bude Don Bosco vidět jako neodmyslitelnou věc práci: jedna z podmínek pro realizaci lásky, která zachraňuje. Monsignoru Caglierovi v posledních letech svého života řekl: „Řekni všem salesiánům, aby pracovali horlivě a s nadšením: práce, práce, práce.“ A ještě jednou: „Jsem na konci života. Teď je řada na vás pracovat, zachránit mládež.“ Práce, které se on naučil od své maminky, je oběť, se kterou, sjednocení s Ježíšem Kristem, zachraňujeme mládež.

(Pokračování)

Redakčně upraveno

Pramen: BOSCO T., Maminka Markéta,

Život matky Dona Boska.

Překlad P. Jan Ihnát.

Matice cyrilometodějská s. r. o.,

Olomouc 2006.

(Kniha je vyprodaná.)

Pondělí 13. 3. 2023

6:05 Biblická studna: S Martinem T. Zikmundem **7:10** Franz Liszt: Via crucis **8:05** Dědek a jeho kreslený svět: Pravda o Iži **8:15** Hlubinami vesmíru s dr. Jiřím Grygarem: Osmá múza astronomie Urania **9:10** Irsko, hluboce zakořeněná víra **9:30** Outdoor Films s Michalem Kosíkem a Danielem Bařákem: Sportem proti hendikepu **11:05** Jan Bula - Mučednická smrt a proces blahořečení **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Příběhy odvahy a víry: Patriarcha Tichon (5. díl): Kolik slz budu muset zamáčknot! **13:20** Malíři velkých formátů **14:05** Kambodža - Zmrzačený Kristus **14:35** Barvy vůně a větru **15:00** Noční univerzita: Bogdan Stepien - Zázraky Boží milosti **16:00** V souvislostech **16:20** Rok dvou papežů **17:20** Skryté poklady: Vladimír **18:05** Sedmihlásky (144. díl): Chodival sem přes horečku **18:10** Příběhy z Dobré knihy: Milosrdný Samaritán **18:18** Dobrá firma **18:40** Absolventi: Karol Marko **19:10** Rolničky /SK/ na Mohelnickém dostavníku **19:30** Poutníci času: S Milanem Pokorným **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír [L] **20:30** Dům ze skla? [L] **21:35** ARTBITR - Kulturní magazín: Posvátné umění v nesvaté době [P] **21:45** Papež František: Můj život **22:35** Kulatý stůl: Charita Olomouc pomáhá Ukrajině **0:00** Večer chval: Modlitba a chvála - Štěpánkovice **0:45** Do varu s Maxem Kašparů: Krize životních hodnot **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 14. 3. 2023

6:05 Biblická studna: S Tomášem Petráčkem **7:10** Kambodža pohledem zblízka **7:35** Jak potkávat svět: S tvůrci Festivalu komorní hudby v Českém Krumlově **9:10** V souvislostech **9:30** Se salesiány na jihu Madagaskaru: JLEY - misijní stanice na náhorních rovinách **9:55** Noční univerzita: Jan Pirk - Proč bychom měli sportovat **10:40** Mezi pražci (114. díl): Březen 2023 **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** V pohorách po horách: Krajinou břidlice - Nízký Jeseník **13:00** Příběhy psané životem: Domácí násilí **14:05** Koncert Petra Bendeho **15:40** Grotosky Harolda Lloyd: Jeho výsost Lišák **16:05** Muzikanti, hrajte **16:40** Izrael: Země zaslíbená **17:10** P. Vojtěch Kodet - Postní obnova: Rozmluva se Samařankou (Jan 4,5-42) **18:05** Sedmihlásky (144. díl): Chodival sem přes horečku **18:10** Příběhy z Dobré knihy: Marta a Marie **18:15** Bratr oheň: Žil jako Ježíš **18:45** Animované biblické příběhy: Pane, věřím **19:15** Kaplani naděje: P. Antonín Klaret Dabrowski **19:25** Zpravodajské Noeviny: 14. 3. 2023 [P] **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír **20:25** Buon giorno s Františkem [L] **21:05** V pohorách po horách: Palkovské hůrky **21:15** Dokořán: S MUDr. Jaroslavem Šturmou **22:05** Klasika folklórně: Rožnov pod Radhoštěm **23:35** Terra Santa News: 8. 3. 2023 **0:00** Světla a stíny baroka **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 15. 3. 2023

6:05 Biblická studna: S doc. Petrem Gallusem, Ph.D. **7:10** Zpravodajské Noeviny: 14. 3. 2023 **7:30** Noční univerzita: Bogdan Stepien - Zázraky Boží milosti **8:25** Turiec, region magických vod **9:00** Generální audience papeže Františka [L] **10:05** Poutníci času: S Milanem Pokorným **10:20** Výpravy do divočiny: Světlo v hlubinách **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Pížeňáci: MFF Strážnice 2019 **14:30** Dům ze skla? **15:35** Zpravodajské Noeviny: 14. 3. 2023 **16:00** U NÁS aneb Od címbálu

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 - 1.00 hod.

■ Denně: 8.00; 16.00 hod. - programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

o lidové kultuře **17:25** V pohorách po horách: Žákova hora a Devět skal - Žďárské vrchy **17:35** Děti Haiti **18:05** Sedmihlásky (144. díl): Chodival sem přes horečku **18:10** Příběhy z Dobré knihy: Podobnoství o pošetilém boháči **18:15** Strýček Emu **18:25** Svatá Kateřina Sienská **18:50** Setkání: Štěpán Krňou **18:55** Libérie - Rýmy a rytmy Libérie **19:25** Terra Santa News: 15. 3. 2023 [P] **19:45** Přejeme si... **20:05** Adorace [L] **21:05** Noční univerzita: Vladimír Just - Baroko a Kuks jako divadlo [P] **22:15** Příběhy odvahy a víry: Patriarcha Tichon (5. díl): Kolik slz budu muset zamáčknot! **22:45** Když bolí duše **23:50** Dědek a jeho kreslený svět: Vedle sebe není spolu **0:00** Generální audience papeže Františka **0:20** Velehradská zastavení: Díl 7. - Cestami ekumenismu **0:28** Pokojné umírání: Paliativní péče vs eutanazie **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 16. 3. 2023

6:05 Biblická studna: S Martinem Staňkem **7:10** V pohorách po horách: Velká Rača - Kysucké Beskydy **7:20** Terra Santa News: 15. 3. 2023 **7:45** Izrael: Země zaslíbená **8:15** Buon giorno s Františkem **9:10** Fotografka lidských duší **9:30** Kulatý stůl: Charita Olomouc pomáhá Ukrajině **10:55** Mladí salesiánští misionáři 2016 - Šalamounovy ostrovy **11:08** Vezmi a čti: Únor 2023 **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Dokořán: S Barbou Černoškovou **13:40** Generální audience papeže Františka **14:10** Na startu **14:30** Outdoor Films s Janem Němcem (75. díl): Mistrem světa na travních lyžích **16:05** Zpravodajské Noeviny: 14. 3. 2023 **16:25** Neboť jsem hladověl, a dali jste mi jíst! **16:35** Grotoska Harolda Lloyd: O patro výš **18:05** Sedmihlásky (144. díl): Chodival sem přes horečku **18:10** Ovečky: 4. neděle postní [P] **18:35** Příběhy z Dobré knihy: O neposlušném služebníkovi **18:45** Harfa Noemova (24. díl) **19:10** Dědek a jeho kreslený svět: Respekt nadevše **19:15** Absolventi: Pavel Valášek [P] **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír **20:25** Cvrlikání (96. díl): Sluníčko [L] **21:35** Paměť národa - Tváře vzduchu 1989: Tomáš Lom [P] **21:55** Pod lampou [P] **0:00** Klapka: S Arnoštem Lukešem **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 17. 3. 2023

6:05 Biblická studna: S Matoušem Jaluškou **7:10** Duchovní malby: Petr a Pavel **7:30** Dana **7:55** Z kraje pod Buchlovem: Pohádky a pověsti **9:10** Příběhy psané životem: BanglaKids - únik z chudoby **9:40** Zřím Řím **10:00** ARTBITR - Kulturní magazín: Posvátné umění v nesvaté době **10:15** Dům ze skla? **11:15** V pohorách po horách: Roháč - Súľovské skály **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Rolničky /SK/ na Mohelnickém dostavníku **13:10** Poutníci času: S Milanem Pokorným **13:30** Irák - Ninivské pláne: Exodus

14:10 Buon giorno s Františkem **14:55** Dědek a jeho kreslený svět: Stárnutí a smrt jako výzva **15:00** Světové dny mládeže 2016 s papežem Františkem: Křížová cesta z parku Blonie v Krakově **16:50** Mezi pražci (114. díl): Březen 2023 **17:40** Setkání: Pavla Golasowská - dřevěný kostel v Gutech **18:05** Sedmihlásky (144. díl): Chodival sem přes horečku **18:10** Příběhy z Dobré knihy: Pozvání na hostinu **18:15** Outdoorová videa Štěpána Dvořáka: Třídenní běh v Novohradských horách [P] **18:45** Klapka: S Petrem Francánem **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír [L] **20:30** Kulatý stůl: Problémy v manželství [L] **22:00** Poletuchy: Na skok do propasti **22:45** Jak potkávat svět: S Alfredem Strejčkem **0:10** Kibeho: Mariánské poutní místo v Africe **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 18. 3. 2023

6:05 Biblická studna: S dr. Janem Zámečnickem **7:10** Továrna mezi vodami **7:50** Sedmihlásky (144. díl): Chodival sem přes horečku **7:55** Animované biblické příběhy: Pane, věřím **8:25** Ovečky: 4. neděle postní **8:50** Strýček Emu **9:00** Bratr oheň: Žil jako Ježíš **9:40** Nebojte se! CSM 2017 **10:20** Viac ako pieseň (2. díl): Timothy a pieseň Po Tebe tůžim viac **10:30** Noční univerzita: Michal Steiner - Jak přinášet hojné ovoce **11:20** Paměť národa - Tváře vzduchu 1989: Tomáš Lom **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:05** Duchovní menu: Záznam mše svatě z Celostátního setkání mládeže 2022 v Hradci Králové **13:10** Pod lampou **15:15** V pohorách po horách: Čertova kazatelna - Rychlebské hory **15:30** Visoko som viskočel: MFF Strážnice 2022 **16:35** Otazníky kolem starých klášterů [P] **18:00** Slovo na neděli: 4. neděle postní [P] **18:20** Příběhy odvahy a víry: Exarcha Fjodorov (6. díl): Mezi pravdou a temnotou **18:50** Grotosky Laurela a Hardyho: Šéfkuchař **19:15** Setkání: Václav Slavík - městské muzeum a stolová hora Vladaf **19:25** V souvislostech [P] **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír **20:25** Dvojče **22:15** Gramofon aneb Hledáme písničku pro všední den **23:20** Dobrodružství před kamerou **0:15** Cvrlikání (89. díl): Ivo Cívárek **1:20** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 19. 3. 2023

6:05 Bez hábitu (3. díl): Salesiáni **7:00** Absolventi: Pavel Valášek **7:30** Dědek a jeho kreslený svět: Chlapi nepláčou **7:35** Mladí salesiánští misionáři 2016 - Nový Zéland **7:45** Grotosky Harolda Lloyd: On na Divokém západě **8:15** V pohorách po horách: Oderské vrchy **8:25** Slovo na neděli: 4. neděle postní **8:45** Poutníci času: S Milanem Pokorným **9:10** Cvrlikání (96. díl): Sluníčko **10:30** Mše svatá: Ostrava, kostel sv. Václava [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech **12:40** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **13:25** Muzikanti, hrajte [P] **14:05** Křížová cesta: Já jsem s Tebou **14:25** Otazníky kolem starých klášterů **15:35** Můj chrám: Pavla Golasowská, poslankyně PS Parlamentu ČR, kostel Božího Těla v Gutech **15:50** ARTBITR - Kulturní magazín: Posvátné umění v nesvaté době **16:05** Dvojče **18:00** Sedmihlásky (99. díl): Nepůjdu já za masára **18:05** Ovečky: 4. neděle postní **18:30** Bratr oheň: Vánoce v Grecciu [P] **19:00** Strýček Emu [P] **19:10** Víra do kapsy **19:30** Paměť národa - Tváře vzduchu 1989: Tomáš Lom **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír **20:25** Dokořán [P] **21:15** Dafne **22:50** Buon giorno s Františkem **23:35** Pákistán - Gawah **0:05** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:20** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 13. 3. o 20:20 hod.: A teraz čo?

Stále počúvam, že v každom utrpení sa dá nájsť zmysel. Je to naozaj tak? Má aj moje utrpenie nejaký zmysel?

Utorok 14. 3. o 13:30 hod.: Quo vadis

Hľa, drevo kríža. Pôst sa začína a končí drevom – popol zo zhorených konárov ratolestí a drevo kríža na vrchu Golgota. Pôstne Quo vadis predstaví kňaza Františka Moška – ktorý objavuje krásu Boha v dreve aj na vrchoch. Pozývame vás do jeho stolárskej dielne...

Streda 15. 3. o 19:45 hod.:

Desatoro bezpečného seniora

Hromadné nákupné akcie či podomový predaj sú najlepšimi príležitosťami, ako sa nechajú seniari okradnúť „šmejdami“. Láska vo vyzierajúci obchodníci vás často dotlačia do nákupu drahej nepotrebných vecí pod zámienkou skvelej akcie a darčeka zdarma. Poriadne si verve, či ponúkaný produkt spĺňa kvalitu, ktorú sľubuje, a zväzťe, či ho vôbec potrebujete. Pri podpise kúpnej zmluvy si vždy prečítajte aj drobné písmenká. Pretože práve v nich sa môžu ukrývať zmluvné podmienky, ktoré vás zaväzujú k ďalším zbytočným platbám.

Štvrtok 16. 3. o 21:25 hod.: Medzi nebom a zemou

Zuzana Kuráňová pracovala ako dobrovoľníčka v Ugande, Kambodži, ale aj v Iraku. Jej životný príbeh, o ktorý sa s nami podelí, je povzbudením, že sa oplatí ísť si aj za svojimi detskými snami.

Piatok 17. 3. o 20:40 hod.:

Poznačení Bohom: Svätá Katarína Sienská

Katarína Sienská, dominikánka, ktorá sa zasvätila pomoci tým najbiednejším. Mystička, bojujúca za jednotu Cirkvi, ktorá písala listy pápežom a panovníkom svojej doby. Rehoľníčka, búrajúca predsudky o postavení žien v stredovekom kresťanstve.

Sobota 18. 3. o 20:30 hod.: Vo svetle pravdy

Životopisný príbeh blahoslaveného Guiseppa „Pino“ Puglisiho, sicílskeho kňaza, mučeníka, ktorý našiel odvahu postaviť sa proti mafii.

Nedeľa 19. 3. o 18:00 hod.: Dá sa to aj inak

Ako správne viesť dialóg? Ako veľmi je dôležité vedieť sa počúvať a úprimne sa zaujímať o toho druhého, snažiť sa ho pochopiť? Čo v mojej komunikácii môžem robiť inak? To sú otázky, na ktoré chceme v relácii „Dá sa to aj inak“ spoločne hľadať odpovede.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

11. – 18. BŘEZNA 2023

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 12. 3.		PO 13. 3.		ÚT 14. 3.		ST 15. 3.		ČT 16. 3.		PÁ 17. 3.		SO 18. 3.	
Antifona	270	299	270	299	270	299	270	299	270	299	270	299	270	299
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	270	300	271	300	272	301	271	300	272	301	271	300	272	301
Antifony	338	376	1046	1165	1062	1182	1076	1198	1092	1215	1107	1232	1123	1248
Žalmy	1030	1150	1046	1166	1062	1183	1076	1198	1093	1215	1108	1232	1124	1249
Krátké čtení a zpěv	338	377	342	381	345	385	348	389	352	393	355	397	359	400
Antifona k Zach. kantiku	338	377	342	382	345	385	349	389	352	393	356	397	359	401
Prosby	338	377	342	382	346	385	349	389	352	393	356	397	359	401
Závěrečná modlitba	339	378	343	382	346	386	349	390	353	394	356	398	360	402
Modlitba během dne:														
Hymnus	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302
Antifony	273	303	273	303	273	303	273	303	273	303	273	303	273	303
Žalmy	1035	1155	1051	1171	1067	1188	1081	1204	1097	1220	1113	1238	1128	1254
Krátké čtení	339	378	343	383	346	386	350	390	353	394	356	398	360	402
Závěrečná modlitba	339	378	343	382	346	386	349	390	353	394	356	398	360	402
Nešpory:														
Hymnus	268	297	268	297	268	298	269	299	268	298	269	299	268	297
Antifony	336	375	340	379	1056	1177	1071	1193	1086	1209	1102	1226	1118	1243
Žalmy	1025	1144	1040	1159	1057	1177	1072	1193	1087	1209	1102	1226	1118	1243
Kr. čtení a zpěv	336	375	341	380	344	384	347	387	351	391	354	395	357	399
Ant. ke kant. P. M.	337	375	341	380	344	384	347	388	351	392	354	396	358	399
Prosby	337	376	341	380	344	384	348	388	351	392	355	396	358	400
Záv. modlitba	339	378	339	378	343	382	346	386	349	390	353	394	356	398
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398

Liturgická čtení

Neděle 12. 3. – 3. neděle postní

1. čt.: Ex 17,3–7
 Ž 95(94),1–2.6–7b.7c–9
 Odp.: 7c–8a (*Kéž byste dnes uposlechli jeho hlasu! Nezatrvejte svá srdce!*)
 2. čt.: Řím 5,1–2.5–8
 Ev.: Jan 4,5–42

Pondělí 13. 3. – ferie

1. čt.: 2 Král 5,1–15a
 Ž 42(41),2.3; 43(42),3.4
 Odp.: srov. 42(41),3 (*Má duše žízni po živém Bohu, kdy už ho spatřím tváří v tvář?*)
 Ev.: Lk 4,24–30

Úterý 14. 3. – ferie

1. čt.: Dan 3,25.34–43
 Ž 25(24),4–5ab.6+7bc.8–9
 Odp.: 6a (*Rozpomeň se, Hospodine, na své slitování.*)
 Ev.: Mt 18,21–35

Středa 15. 3. – ferie

1. čt.: Dt 4,1.5–9
 Ž 147,12–13.15–16.19–20
 Odp.: 12a (*Jeruzaléme, oslavuj Hospodina!*)
 Ev.: Mt 5,17–19

Čtvrtek 16. 3. – ferie

1. čt.: Jer 7,23–28
 Ž 95(94),1–2.6–7.8–9
 Odp.: 7c–8a (*Kéž byste dnes uposlechli jeho hlasu: „Nezatrvejte svá srdce.“*)
 Ev.: Lk 11,14–23

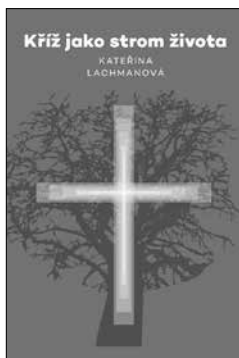
Pátek 17. 3. – připomínka sv. Patrika

1. čt.: Oz 14,2–10
 Ž 81(80),6c–8a.8bc–9.
 10–11ab.14+17
 Odp.: srov. 11.9a (*Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, slyš můj hlas!*)
 Ev.: Mk 12,28b–34

Sobota 18. 3. – připomínka sv. Cyrila Jeruzalémského

1. čt.: Oz 6,1–6
 Ž 51(50),3–4.18–19.20–21ab
 Odp.: Oz 6,6 (*Chci lásku, a ne obět.*)
 Ev.: Lk 18,9–14

KŘEŠŤANSKÁ VÍRA V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A V LITERATUŘE

KŘÍŽ JAKO STROM ŽIVOTA
Kateřina Lachmanová

Pohled na Kristův kříž by v nás neměl vyvolávat strach, úzkost ani deprese. Kupodivu nepřináší smrt, jak by se mohlo na první pohled zdát, ale rozhojňuje život. Proto v něm otcové církve viděli „strom života“. Kříž je ústředním symbolem křesťanství, proto v něm musí být zakódována radostná zvěst, několikvrstevná „dobrá zpráva“, bo-

hužel ne vždy na první pohled čitelná. A z toho důvodu vznikla tato knížka: aby nám životodárné tajemství Kristova kříže zazářilo v nové síle, abychom se naučili čerpat z pramenů milosti, které z něj mohutně prýští do všech stran.

Pavel Nebojsa - Doron
Brož., 115x165 mm, 76 stran, 199 Kč

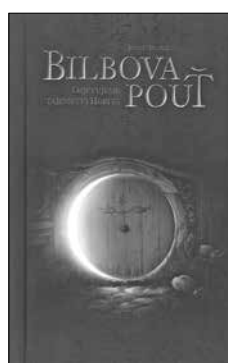
ČLOVĚK MÁ VĚŘIT CELÝM TĚLEM • OD ANATOMICKÉHO POHLEDU K BIBLICKÉMU
Max Kašpar • Redigovala Markéta Protivánková • Odpovědný redaktor Pavel Mareš

Hlava, ústa, oči, uši, ruce, nohy a srdce. Na zdraví těchto sedmi částí našeho těla závisí kvalita našeho života i život sám. Každá z nich přitom nese svůj přesný význam v anatomickém

slovníku i jasný smysl v biblickém textu. O sedmi částech lidského těla vzniklo nejvíce přísloví, poučení i aforismů... Max

Kašparů dokládá, že tělo a duše, tělesný a duchovní život tvoří jeden neoddělitelný a vzájemně provázaný celek. Úvahy zakončené biblickým citátem dokazují, že máme věřit opravdu celým tělem. Hlavou, protože víra má být rozumná. Ústy, protože jimi hovoříme s Kristem a o Kristu. Očima a ušima, protože jen skrze ně vidíme znamení doby a slyšíme hlas potřebných. Skrze naše ruce je naše víra činorodá. Pohyb našich nohou zajišťuje, že neustrneme na místě. Díky srdci je pak naše víra laskavá, a ne studená.

Karmelitánské nakladatelství ve společnosti KatMedia, s. r. o.
Brož., 115x180 mm, 96 stran, 199 Kč

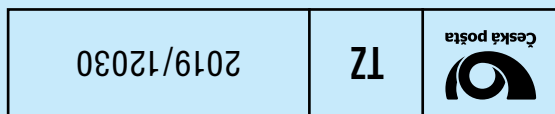

BILBOVA POUŤ • OBJEVUJEME TAJEMSTVÍ HOBITA
Joseph Pearce • Z angličtiny přeložila Lucie Cekotová

S knihou *Bilbova pouť* odhalíte překvapivě hluboký smysl klasického románu J. R. R. Tolkiena *Hobit*, skrývající se za draky, trpaslíky a elfy. Bilbova výprava za nalezením a zabitím draka Šmaka je strhujícím příběhem odvahy a hrdinství, ale jak dokazuje renomovaný odborník na Tolkienovo dílo, Joseph Pearce, není to cesta jen samotného Bilba, ale i nás všech. Je to křesťanská pouť sebeoběti a lásky, odevzdání se prozřetelnosti a milosti. S Pearceovou knihou znovu prožijete napětí klasického Tolkienova příběhu, přitom však odhalíte jeho hluboce křesťanský smysl, který z *Hobita* činí vpravdě nadčasové dobrodružství.

Christianitas, s. r. o. • Váz., 125x200 mm, 136 stran, 250 Kč

Objednávky knih - tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzertce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz

779 00 Olomouc
Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské, spolku. Vydává Matice cyrilometodějská, společnost, Dolní nám. 24, Olomouc - IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Šéfredaktor Mgr. Daniel Dehner, redaktor Mag. Theol. Tomáš Kmrl. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznámena to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový deník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávkový knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzertce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., MK CR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: CD Photo s.r.o., Chrenovská 21/14, 949 01 Nitra, telefon 00421 903 263 525; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzinger aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžádane nezveřejněné příspěvky nevracíme.